

Nova 50-tonska električna peč

Izkop za temelje ter pripadajoče prostore okoli peči je v glavnem opravljen. Pričeli smo betonirati hidravlični prostor in podbetonirati stebre žerjavne proge A na tem območju. Gradbeno podjetje »Sava« bo moralo pokazati vse tehnične in organizacijske sposobnosti, da bodo gradbena dela v vrednosti blizu 145 milijonov dinarjev (brez preureditve prizidka), opravljena v pogodbenem roku.

Upamo, da bo podjetje »Sava« izpolnilo to važno nalogo, saj je nova električna peč prvi najvažnejši agregat, ki bo dal nove količine kvaliteta jekla in tako kot prvi dejansko prispeval k uresničitvi programa. To mora biti prvi večji dejanski rezultat prizadevanj in vlaganj v celotnem obsegu naše rekonstrukcije, česar se vsi zavedamo, najbolj pa se moramo tega zavedati izvajalci.

Strojno opremo skupaj s hidravličnimi in električnimi napravami ter induktivni mešalec bo dobavila švedska firma »ASEA«. Dne 9. in 10. januarja so nas na naše povabilo obiskali predstavniki te firme z namenom, da razčistimo vso problematiko o dobavi njihove opreme, o manjkajočih načrtih in drugemu zelo važnega materiala, ki ga moramo dobaviti sami. To je bilo nujno potrebno za-

radi pravočasne dobave vsega materiala in vskladitve celotne dokumentacije. Vse zadeve smo rešili v obojestransko zadovoljstvo. Med osta-

Premog in apno z direktnimi vlaki

Premog in apno bodo prevažali s posebnim direktnim vlakom 24. decembra je bilo pri upravi rudnika Trbovlje posvetovanje o prevozu premoga iz Trbovelj in Zagorja ter apna iz Kresnic za Jesenice z maršrutnimi vlaki. Razgovora so se udeležili zastopniki ŽTP Ljubljana, rudnika Trbovlje — Zagorje, kresniške industrije apna in Železarne Jesenice.

Zastopniki rudnikov so povedali, da bi dajali več premoga — oreha, če bi dnevno

logi 17.000 ton premoga in ne dobi voz, podvzeti izredne ukrepe, da bodo vozovi čim prej razloženi.

Da bi zagotovili obratovanje železarne, je bilo dogovorjeno, da bo od 3.1.1964 naprej vpeljan poseben maršrutni vlak, ki bo iz Trbovelj odhajal dnevno okoli 18. ure in prispel okrog 24. ure na Jesenice. Spotoma bo jemal premog v Zagorju, apno v Kresnicah, na Javorniku pa bo premog pušchal. Da bošta oba rudnika imela zagotovljene vagone, bomo dnevno okoli 19. ure odposlali cel vlak z Jesenic, ker je ob tem času zaradi izpraznjenja te kom dneva dovolj voz na razpolago.

Poseben problem za Železarno je bilo apno. Zaradi zelo neenakomernega dovoza ga je bilo včasih po 10 in še več vagonov dnevno na zalogi. Apno je razpadlo, vplilo vlago in kvaliteto ni več odgovarjalo potrebi. Ko smo hoteli zalogo zmanjšati, je navadno prišlo do prevoznih ovir, tako da je jeklarna ostala tudi brez njega. Na tem posvetovanju je bilo obljubljeno, da bo dnevno po-

(nadaljevanje na 2. str.)

Lastni avtobusi potrebni in dobrodošli

Čim hitrejši in ugodnejši prevoz delavcev na delo spada na eni strani h kompleksu reševanja produktivnosti dela, na drugi strani pa je zunanji odraz standarda in stopnje razvoja neke dežele. Ni države na svetu, kjer se ljudje ne bi vozili v službo. Celo težnja je, da niso vsi koncentrirani v enem kraju. Podjetja pa imajo velik interes za čim širše zaledje odkoder črpajo delovno silo. Tu ne bi smeli zaostajati za kapitalističnimi državami.

Povsod opravljajo prevoze poleg železnice avtobusi tovarn ali pa avtobusna podjetja, ki pa so močno zainteresirana za takšne storitve, saj so brez rizika. Na interes teh prevoznih podjetij prav gotovo vpliva konkurenca in dejstvo, da se v razvitih državah vozi na delo mnogo ljudi z lastnimi prevoznimi sredstvi. Monopolni položaj teritorialno razporejenih naših avtobusnih podjetij pa omogoča izsiljevanje gospodarskih organizacij in neposredno delavcev na visoko plačilo uslug za prevoze, ki so povečini proti predpisom o varnosti in kulturnosti vožnje. Tako Ljubljana transport — poslovna enota Jesenice prevzema večje obveznosti kot jih zmore, zato so prevozi nesolidni, in ne morejo negovati in dobro vzdrževati svoj avto park. Tako so delavci, ki morajo že kmalu po četrtri uri zjutraj na avtobuse, na Jesenicah tako zgodaj, da lahko avtobusno podjetje opravi še pred pričetkom dne, ostale lokalne vožnje. Enako je po dnini, saj mora ogromno delavcev povprečno čakati 15 — 20 minut, da avtobusi prepeljejo najprej na dom domačine, potem pridejo šele oni na vrsto. Ker so oddaljeni, lahko pridejo še pozneje domov. Vsi vozači smo z razumevanjem vzeli na znanje, da je potrebno zaradi razmer in

varnosti vožnje v zimskem času prestaviti odhode na prejšnji čas. Ne moremo pa razumeti kakšen smisel ima tak ukrep, da smo sedaj še 10 minut bolj zgodaj na Jesenicah kakor prej, to je tu logika! Prevozno podjetje mora upoštevati, da so prevozi delavcev brez vsakega rizika. Saj je že v naprej zagotovljena zasedba avtobusov, kar pri vseh drugih vožnjah po avtobusnem voznom redu ni in je število potnikov slučajno.

Zahtevana podražitev prevozov je v glavnem neutemeljena, saj bi podjetje ob boljšem ekonomičnem gospodarjenju, zlasti pa ob pristnejšem sodelovanju ekonomskih enot Ljubljana transporta lahko mnogo prihranilo. Izgleda pa, da o tem ne razmišljajo in se odločajo za linijo najmanjšega napora, naj tudi nepotrebne stroške nosijo koristniki. Zato bi bilo najbolj smotno, da dobi vsaka avtobusna proga svoj avtobus (z eno rezervo za vse,) ki ga opravlja avtobusni odbor in bi videli, da bi dobro šlo brez jeze in podražitev. Predvideni 42-urni tednik pa bo prinesel še več možnosti za izlete in potovanja članov kolektiva, za kar bodo lastni avtobusi dobrodošli in potrebni.

Član avtobusnega odbora Podbrezje — Radovljica

lim je bilo ponovno utrjeno, da bo opremo dobavila firma »ASEA« v aprilu 1964.

Za dobro delovanje električnih peči pa je potrebno urediti še mnogo drugih stvari:

Za dovoz vložka izpod Sava žerjava do nove električne peči potrebujemo nov 5-tonski polipni žerjav, diesel lokomotivo z odgovorjajočimi vozovi za košare, šaržirne košare, nov dovozni tir, 80-tonsko tehniko, preurediti je treba prostor pod Sava žerjavom, preseliti in porušiti obstoječe skladišče goriv v

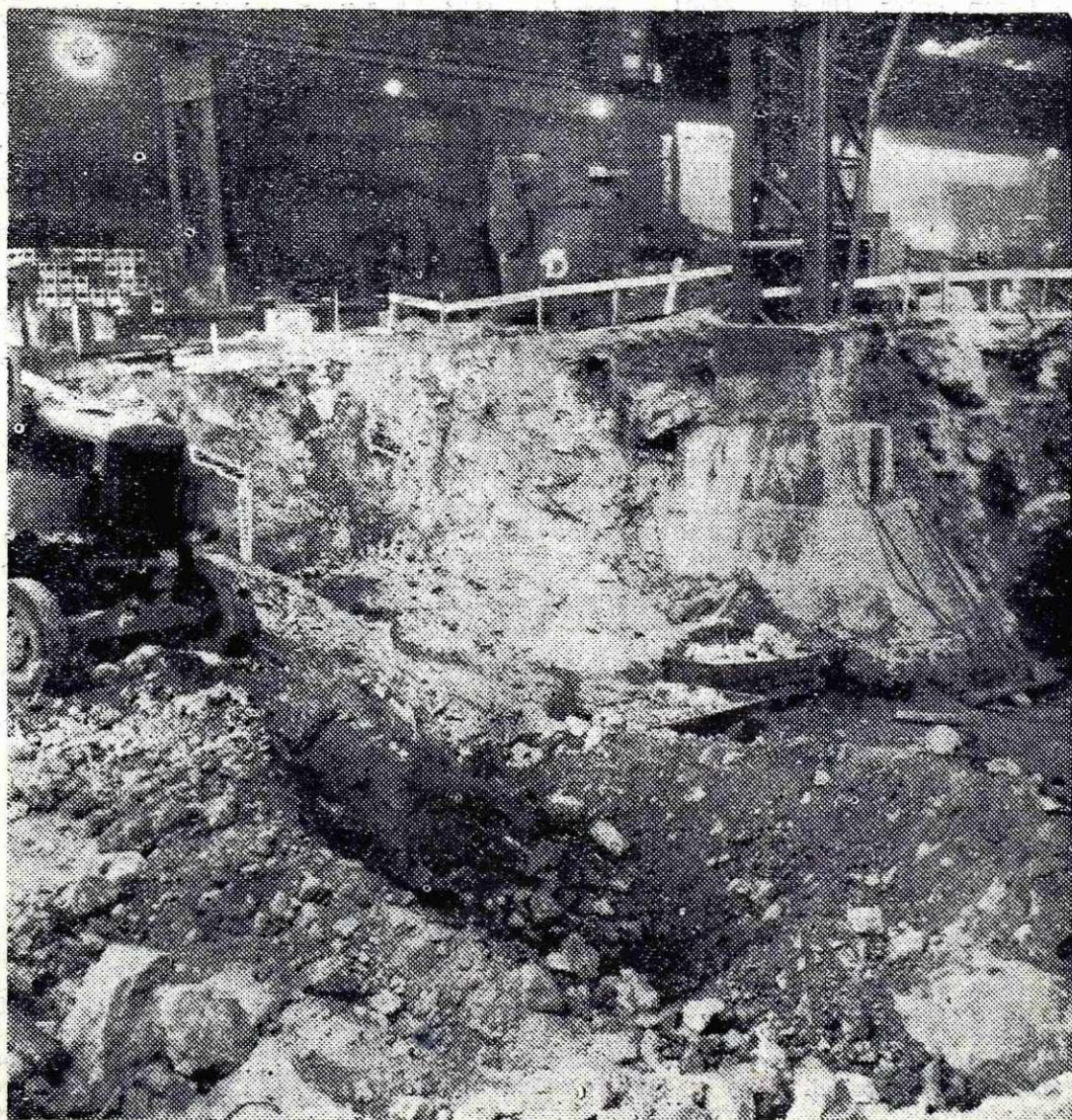
(nadaljevanje na 2. str.)

prejeli toliko voz, da bi lahko sproti praznili silose. Ker pa ne dobijo potrebnega števila voz, se zgodi, da morajo že pripravljen premog za industrijo poslati po traku v termoelektrarno. Tov. Vajda, šef operative ŽTP Ljubljana, je pojasnil, da bi bil voz dovolj, če bi prejemniki pošiljk iste sproti razkladali. Od 42 naloženih voz, za katere so računali, da bodo 23. 12. v Mostah prazni in še isti dan dostavljeni rudnikom, je bilo na primer praznih le 12. Vsi navzoči so menili, da bi bilo treba v primeru, ko ima tudi rudnik v Velenju na za-

JESENICE, 25. JANUARJA 1964

ST. 4/VI.

Gradbena dela za novo električno peč bodo stala približno 145 milijonov dinarjev

PREGLED

DOSEŽENIH NETO OSEBNIH DOHODKOV
NA 1 PLACANO URO

Ekonomsko enota	doseženo v letu 1963			
	planirano din	v de- cembru	v 12. me- secin	Indeks povečanja OD v l. 1963 proti planu
vodstvo topilnic	257,78	260,13	274,22	106,4
plavž	158,95	202,36	181,93	114,5
martinarna	174,51	224,89	193,12	110,7
nabiralci na haldi	130,50	166,38	152,36	116,8
elektropeč	181,53	150,83	217,119	119,6
šamotarna	145,82	161,65	158,13	108,4
livarne	159,18	200,10	206,38	129,7
topilnice	166,53	203,53	190,16	114,2
vodstvo valjarn	244,58	261,25	251,76	102,9
Javornik I	164,43	245,70	182,93	111,3
Javornik II	158,67	215,05	183,66	115,7
valjarna 2400	166,35	207,73	194,54	116,9
žična valjarna	168,15	240,22	185,59	110,4
jeklovlek	152,14	188,75	179,30	117,9
odprema Javornik	154,67	176,89	178,83	115,6
strugarna valjev	165,31	190,31	181,22	109,6
valjarne	163,10	224,51	184,99	113,4
vodstvo predel. obr.	257,79	331,22	293,74	113,9
hlad. valj. in žičarna	160,85	237,31	181,84	113,0
cevarna	149,75	162,91	185,49	123,9
žebljarna	144,70	190,29	177,02	122,3
elektrodni oddelek	130,52	162,00	164,85	126,3
predelovalni obrati	152,18	210,02	180,43	118,6
vodstvo str. en. obr.	261,41	285,43	274,57	105,0
vodstvo vzdrževanja	209,46	226,88	214,65	102,5
meh. del. Jesenice	159,09	184,40	179,07	112,6
konstr. delavnica	156,88	185,71	178,12	113,5
elektro del. Jesenice	160,67	201,78	187,04	116,4
gradbeni oddelek	156,50	209,48	188,60	120,5
vzdrževanje Javornik	160,17	201,99	195,64	122,1
promet	152,96	204,63	176,42	115,3
transport	134,56	182,83	181,50	134,9
vodstvo energ. grupe				
in energ. gosp.	184,74	201,18	208,37	112,8
elektr. in topl. energ.	176,34	225,31	202,56	114,9
plin. in vodna energ.	186,55	222,87	220,54	118,2
plinski generatorji	163,77	207,42	193,66	118,3
strojno-energ. obrati	157,81	200,41	187,55	118,8
upravne službe	178,14	231,21	207,30	116,4
OTK-R	172,99	219,70	209,88	121,3
projektivni biro	203,61	265,95	262,19	128,8
pripravniki	152,83	158,54	167,77	109,7
Železarna Jesenice	161,42	212,15	189,18	117,2

Nova 50 - tonska električna peč

(Nadalj. s 1. strani)

novi skladišče, ki je v gradnji.

Na območju peči v obstoječi šaržirni hali in prizidku martinarne pa so potrebne naslednje ureditve: nov 50-tonski žerjav, nov žerjavni nosilec, higienski prostori, skladišče elektrod in rezervnih delov, silosi za legure, 10-tonske in 500 kilogramske tehtnice za legure, naprava za podaljšanje elektrod, podest za prehod oseb in več manjših ureditev.

Pri teh notranjih ureditvah je upoštevano tudi odstranitev obstoječe črpalke za povratne vode z SM peči in kalorične centrale. To vodo je treba speljati v novo črpalnico v strugi Save. Poleg tega je treba obstoječi kompresor Dingler prestaviti v novo stavbo kisikarne nad sedimentnimi bazeni, za katero smo delno že pričeli z izkopom platoja.

Nova električna peč bo napajana preko že v letu 1963

zgrajenega daljnovoda 2 x 110 kW Moste — Jesenice. Transformacija bo opravljena v novi RTP 110/35 kV, zapadno od lesenega mostu pri žični valjarni, za katero tudi že gradimo temelje po sistemu vodnjakov. Tudi s temi gradbenimi deli je treba brezpogojno pohiteti. Vsa navedena dela morajo biti izvedena za

Premog in apno z direktnimi vlaki

(Nadalj. s 1. strani)

trebna količina voz dostavljena in po naložitvi zanesljivo odpeljana z omenjenim direktnim vlakom. Vagoni apna se v Zalogu ne bodo več zadrževali, obračanje voz bo večje in tudi ranžirna postaja, čeprav samo za en vlak, bo vendar razbremenjena. Posebno bo to prav prišlo v prihodnjem letu, ko bo v teku obsežna rekonstrukcija tirnih naprav.

Vsi navzoči so bili s sprejetimi sklepi izredno zadovolj-

EE Javornik I

Rekordna proizvodnja lahkih prog

Razprava o delu obrata Javornik I za leto 1963 na seji DS EE je odkrila vrsto dobrih rezultatov. Zakaj so poudarjeni dobri rezultati? Zaradi tega, ker je obrat imel že na samem začetku leta kot med letom vrsto težav.

Že takoj v prvem četrtletju smo zaradi pomanjkanja električne energije in vode na težki progi izgubili 1.102

ne zaostajajo končni izdelki, saj znaša izpolnitev 6.553 ton, kar zopet predstavlja rekordno proizvodnjo. S takšnim tempom dela v decembru so lahke proge svoj letni plan dosegle ter ga celo prekoračile za 239 ton. To pa je razveseljivo prav zato, ker smo predvidevali, da bodo lahke proge za 1000 ton pod planom.

Člani so razpravljali tudi o količinskem planu za leto 1964. Plan lahkih prog je ostal isti kot leta 1963, torej 60.000 ton, medtem ko je na

težki progi povečan za 2.000 ton, torej na 147.000 ton. Navzoči so menili, da to lahko dosežemo, saj je bil letni plan za dve leti nazaj vedno prekoračen. Tako so vse možnosti, da tudi v tem letu prekoračimo plan, vendar pod pogojem, da bo preko celotnega leta na zalogi dovolj vložka. Sprejet je bil sklep, da se do preklica sedaj obratuje na lahkih progah tudi ob nedeljah ponoči. To pa iz razloga, ker med tednom pri tako suhi zimi primanjkuje vode. Tako bodo izkoristili vodo, ki v nedeljah popoldne napolni zbiralnik in teče ponoči potem preko roba. To je bogata rezerva, ki jo bomo koristno uporabili.

EE šamotarna

Prva seja DS EE šamotarna v letošnjem letu

V četrtek, 16. 1. 1964 je bila prva letošnja seja DSEE šamotarne, na kateri so pregledali izpolnitev sklepov zadnje seje in razpravljali o proizvodni problematiki in finančni analizi zadnjega meseca v letu 1963.

Iz proizvodne problematike, ki jo je podal obratovodja, je bilo razvidno, da je bil lanskoletni plan dosežen z 99,90 %.

V glavnem ni bil dosežen asortiment pri pečnem oddelku, ker žganje časovno še vedno ni doseženo in enako preteklemu letu. Delni vzrok je tudi izredno slaba peč 19, ki bo predvidoma v marcu v popravilu.

Kvalitetni rezultati so bili dobri in so odgovarjali vsem predpisom JUS standarda.

Da bi izpopolnili kontrolni sistem OTK, je obratovodja omenil, da se je že pogovarjal z obratovodjem kemične oddelka OTK, da bi poslali vodjo OTK v šamotarno na ogled in razgovore v institut tovarne Magnohrom v Kraljevo. Institut v Kraljevu je soglašal s predlogom, kar pa kljub temu še ni izvedeno.

Vzdržnost ponovce je bila nekoliko slabša — povprečno 9 šarž. Poslabšana je zaradi preslabega predgrevanja ponovce. Da bi izboljšali vzdržnost ponovce, so v šamotarni prešli na poskusno izdelavo po novih sestavah in upajo, da bodo letos že izdelali ponovčno opeko z boljšo vzdržnostjo.

Obratovodja je tudi poročal, da je kvaliteta dinas opeke precej boljša in je zopet dosežena trdnost preko 240 kg/cm². Tudi ostali rezultati so prav dobri.

Omeniti je treba, da je pri kanalski opeki upogibna trdnost izboljšana na preko 70 kg/cm², v glavnem zaradi novega načina vkladanja, ki omogoča boljši in enakomernjši prehod ognja skozi opeke in pore. Največ ur zastojev je bilo na Eirich mešalcu. Popravljali so ga 98 ur zara-

di malomarnega odnosa delavca do stroja in zaradi neubogljivosti, ker delavec ni upošteval mojstrovih navodil. Posebna težava je pomanjkanje delavcev, saj je bil povprečen stalež na licu le 102 delavca, kar je vsekakor premalo. Da so bile delovne naloge v redu opravljene, so uvedli nadurno in nedeljsko delo.

Iz finančnega poročila za november 1963 je bilo razvidno, da je obrat dosegel za 4.645.802 dinarjev nižje stroške in sicer pri vložku, zaradi dobropisa za odpadke in nižjih proizvodnih stroškov. Po temeljiti razpravi, ki je sledila še po poročilu o kvaliteti, proizvodni disciplini, bolovanju in dopustih, so člani DS sklenili:

— proti vsem, ki ne uporabljajo zaščitnih sredstev, je treba uvesti kazenski postopek,

— izdelavi polizdelkov moramo posvetiti največjo pozornost in stalno preverjati stanje ustnikov, jeder, stolic in desk,

— redni letni dopust je treba izkoristiti po predvidenem planu, da se ne bi ponovilo stanje iz lanskega decembra,

— organizacijo dela v oddelkih mlini, rotacijska peč, stiskalnica in mešalci je treba izboljšati, tako da bodo stroji v celoti izkoriščeni in zmanjšani zastoji, ki so se nekoliko povečali,

— pregledati je treba vse možnosti za zaposlitev žensk in sicer na mestih, kjer ni posebnega fizičnega napora,

Nesreče

Dva rekorda v valjarni 1300

VALJARNE JAVORNIK I

VINKO KOBILICA, mazač valjev, je pomagal pri menjavi valjev na III. ogrodju. Ko je žerjavovodja vlek elverigo izpod valja, je le-ta udarila ponesrečenca na nogo. Vzrok: nepravilen način dela.

JOŽETA URHA, valjavca na lahki progi, je zadel valjanec, ki ga je vrglo preko odvodne mize, v levo koleno. Vzrok: okvara na progi oziroma na odvodni mizi.

ZICNA VALJARNA

JURETA KOREZA, pomočnika pri podtalnih škarjah, je pri vlečenju izmečka iz kanala zadnji konec le-tega zadel v koleno. Vzrok: nevaren način dela in naglica pri delu.

JAVORNIK II

ANTON PIRC, I. rezalec na skupinskih škarjah, je s sodelavcem pobiral odpadke iz jaška. Kos pločevine je zdrsil sodelavcu iz rok in poškodoval ponesrečenca za pestje desne roke. Vzrok: ne previdnost sodelavca.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

MEHANIČNE DELAVNICE

JAKOB POKLJUKAR, strojni ključavničar v ključavničarski delavnici, je pri montaži črpalke iz neznanega vzroka priskočil sodelavcu na pomoč, nakar ga je del črpalke stisnil za prste leve in desne roke. Vzrok: lastna neprevidnost in nesporazum pri delu.

KONSTRUKCIJSKE DELAVNICE

FRANC GORJUP, stavbeni ključavničar v konstrukcijski delavnici, je med zape-

njanjem pločevine z verigo žerjava prežgodaj dal znak za dvig. Stisnilo mu je prst med verigo in pločevino. Vzrok: lastna neprevidnost.

GRADBENE DELAVNICE

FRANC JURKOVIČ, klepar v kleparski delavnici, je padel, ko je odstranjeval lijak. Na poledenelih tleh mu je spodrsnilo. Udaril se je na desno nogo. Vzrok: poledenela tla in naglica pri delu.

PROMET

ALBIN GORENJC, kurjač lokomotive pri vlečni službi, je v majhni posodi na kuršču kotla tačil loj. Ko je posodico s staljenim lojem odstranil, se je opeknel po roki. Vzrok: nedisciplin.

ALOJZ PECAR, tesar v vozovni delavnici. Pri odsekanju starih matic z ozko-

tirnega voza se je del matic odbil od v bližini stoječe kolesne dvojice in ga udaril v levo oko. Vzrok: nevarno delo.

STANE POMPE, ključavničar v remontni delavnici električnih lokomotiv na Javorniku, se je med brušenjem trikotnega strgala na brusilnem stroju na klic sodelavca obrnil, ne da bi pri tem odmaknil strgalo in se obrusil na roko. Vzrok: lastna neprevidnost.

TRANSPORT

MIHA ŠMID, transportni delavec v režijski skupini. Med prevozom železne plošče z ročnim viličarjem je le-ta zdrsnila z viličarja in mu padla na stopalo leve noge ter mu ga poškodovala. Vzrok: nevaren način prevažanja in premajhna izkušnost.

Kolektiv valjarne 1300 je tudi v letu 1963 uspešno izpolnil proizvodni načrt. Še posebej je treba poudariti, da je bil dosežen rekorden uspeh na progi tanke pločevine, saj so izdelali 45.483 ton vroče valjane pločevine. V letu 1962 so izvaljali 45.039 ton pločevine in v letu 1961 43.543 ton, kar pomeni, da proizvodnja nenehno narašča. Od skupne količine 45.483 ton so izvaljali lani 3.660 ton dinamno pločevine in 132 ton trafo pločevine, razen tega pa še večje količine nerjaveče pločevine in OL₂ za žage.

Tudi v pocinkovalnici so dosegli rekord, saj so pocinkali 11.000 ton pločevine. V letu 1962 so pocinkali 10.350 ton, v letu 1961 pa 8.556 ton pločevine. Kolektiv valjarne 1300 in še posebej sodelavcem s proge in iz pocinkovalnice k doseženim uspehom iskreno čestitamo!

LANI SO ODPREMILI 170.000 TON PLOČEVINE

Tudi za kolektiv odpremnega oddelka na Javorniku je bilo minulo leto zelo uspešno. V začetku leta so planirali, da bodo odpremili 158.170 ton valjanih izdelkov iz javorniških valjarn, odpremili pa so je 171.219 ton, ali 13.049 ton več kot je bilo planirano. Tu niso všteti podatki za odpremljene izdelke iz žične valjarne in jeklovleka. Zanimive so tudi številke, ki kažejo, koliko so odpremili izdelkov iz posameznih proizvodnih obratov:

s težke proge	8.259 ton
z lahkih prog	27.065 ton
iz valjarne 1300	45.992 ton
iz valjarne 2400	89.903 ton
skupaj	171.219 ton

Tudi kolektivu odpremnega oddelka za doseženi uspeh pri odpremi valjanih izdelkov naše čestitke.

Ne hodimo po železniških tirih

Še vedno je veliko preveč nesreč zaradi hoje po železniških tirih ali pa preblizu njih. Vsi, ki delajo pri železniškem prometu, so poučeni in izprašani o predpisih o osebni varnosti, tiste, ki na tirih delajo in zaradi dela ne morejo paziti nase, pa opozarjajo na nevarnost za to določeni čuvaji ustno ali s signalnim rogom. Nihče od ostalih državljanov nima pravice hoditi po železniških tirih, naj bo to na postajah, postajališčih ali na odprti progi.

Prečkanje proge je dovoljeno na zavarovanih cestnih prehodih, ob dvignjenih zapornicah ali na nezavarovanih prehodih, če se predhodno prepričamo, da po tirih ne prihaja nobeno vozilo. Tudi vstopanje na vlak je dovoljeno le na strani, ki je za to določena.

Oddelek za notranje zadeve je pri Občinski skupščini je ugotovil, da tega ne upoštevamo. Pešci hodijo po

tirih, kjer to ni dovoljeno. Najbolj pogosto se to zgodi na železniških postajah Jesenice, Vintgar, Slovenski Javornik, Mojstrana in Podhom. Še posebej pa je treba opozoriti na ozkotirno tovarniško progo Jesenice — Javornik, ki je postala kljub neštetim prepovedim skoraj že javna peš pot.

Med kršitelji so pogosto tudi naši otroci, posebno učenci in dijaki, ki se vozijo

v šolo na Jesenice. Uslužbeni Ljudske milice večkrat ugotavljajo tudi, da se otroci lovijo po vagonih, pripravljenih za sestavo vlakov. Dva so zalotili, ko sta celo poskušala nasilno prestaviti kretnico, ki je sicer zaklenjena, vendar pomislimo, kakšne posledice bi nastale, če bi se zapah odlomil.

Zaradi nepazljivosti in prepovedane hoje po tirih so bile v letu 1962 štiri smrtno nesreče in dva primera s težjimi poškodbami, v letu 1963 pa tri smrtno nesreče in en primer s težkimi telesnimi poškodbami. Organi za notranje zadeve pri skupščini občine Jesenice so komisijo za varnost in vzgojo v prometu na to opozorili. Ta

opozorila so prejele tudi vse šole in postaje Ljudske milice. Zato smo dolžni ponovno opozoriti vse občane na upoštevanje varnostnih predpisov. Vsak naj dobro premisli in se prepriča, da ni nobene nevarnosti, preden uporabi nezavarovan prehod in pomisli na posledice, kadar se je namenil preko tirov ali po tirih na prepovedanem mestu. Prepričajmo drug drugega in naša noga naj se ustavi, če bi slučajno pozabili, da ne smemo preko tirov. Bodimo hvaležni organom Ljudske milice, ki nas na to opozarjajo ali kaznujejo, saj nam s tem rešujejo naša življenja.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

JOŽETA BERČICA

izrakamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku.

Posebno se zahvaljujemo zdravnikoma dr. Čehu in dr. Vidaliju ter strežnemu osebju bolnišnice, kateri so mu nudili pomoč.

Nadalje se zahvaljujemo osebju Obratne ambulante za nesebično pomoč ter vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sin Jože z družino, sestra Katarina z družino ter ostalo sorodstvo

Zuro

51 tehničnih izboljšav na leto premalo

Kljub temu, da se ukvarja z izboljševalnimi predlogi veliko število članov našega kolektiva vseh mogočih poklicev in kvalifikacij iz vseh obratov in kljub temu, da je razpravljal o potrebi pozitivne iznajditeljske, novatorske in racionalizatorske aktivnosti nedavna gospodarsko-politična konferenca in da je na osnovi ugotovitev sprejel ustrezne sklepe tudi CDS, kljub aktivnosti DIATI in prizadevnosti referata za novatorstvo in racionalizacijo število izboljševalnih predlogov v naši železarni iz leta v leto pada.

Vsekakor ta ugotovitev ni razveseljiva. V naši železarni je pri 7.000 zaposlenih komaj 600 ali nekaj več članov kolektiva, ki se uspešno ukvarjajo s tehničnimi izboljšavami. To je prav gotovo mnogo premalo, če pomislimo, da je naš kolektiv sredi desetletnega načrta rekonstrukcij in novogradenj, v katerem je treba rešiti vrsto težkih ali težko rešljivih problemov in vprašanj v cilju mehanizacije in avtomatizacije ter rentabilnosti naših starih in skoraj popolnoma dotrajanih obratov in strojnih pro-

izvodnih naprav. Začenjamo tudi sedemletni perspektivni plan, v katerem čaka prav iznajditelje in novatorje ter racionalizatorje vrsta pomembnih in odgovornih nalog. Število in tudi kvaliteta, rentabilnost izboljševalnih predlogov bi morala biti iz leta v leto večja. S tehničnimi izboljšavami moramo izboljšati in poceniti delovne in tehnološke postopke, povečati osebno in delovno varnost, odstraniti ozka grla v naši proizvodnji, ki kakorkoli hrome ali zavi-

rajo cenen in rentabilen delovni proces.

Leta 1946 je bilo prijavljenih in ocenjenih ter nagrajenih 206 izboljševalnih predlogov, leta 1949 193, leta 1947 150 in leta 1948 169. Zato prav gotovo ne moremo in nismo biti zadovoljni s povprečjem zadnjih let, ki ne presega 70 tehničnih izboljšav letno. Lani so avtorji tehničnih izboljšav predložili v izvedbo in oceno le 51 tehničnih izboljšav.

Organi delavskega upravljanja si prizadevajo, da bi povečali število avtorjev in tudi vrednost izboljševalnih predlogov, zato DIATI — skupaj z referatom za novatorstvo in racionalizacijo pripravljajo nov pravilnik o ocenjevanju in nagrajevanju predlogov, ki bo priznaval bolj stimulativne odškodnine na osnovi ugotovljenih in potrjenih prihrankov ter ko-

risti. Posebno priznanje bodo dobili avtorji izboljševalnih predlogov, ki omogočajo znižanje števila delavcev ali zaposlitev žensk in invalidov. Prav tako bodo dobili višje odškodnine tudi avtorji, ki bodo s svojimi predlogi omogočili večjo delovno in osebno varnost ali zmanjšali z ustrezno mehanizacijo in avtomatizacijo fizično delo in napor.

Prav in potrebno bi bilo, da bi za pozitivne novatorske in racionalizatorske aktivnosti obnovili zelo uspešno prakso notranjih in zunanjih razpisov za rešitev nekaterih zamotanih ali težko rešljivih problemov. Prepričani smo, da so člani našega kolektiva sposobni rešiti še tako zamotane ali težko rešljive probleme, ki hromijo ali zavirajo naš delovni in ustvarjalni napor.

27. redno zasedanje CDS

27. redno zasedanje CDS dne 18. januarja 1964 je bilo namenjeno predvsem sprejemu in potrditvi količinskega dela gospodarskega načrta za leto 1964. Poleg tega pa so člani CDS na tem zasedanju razpravljali tudi o poročilu UO, poročilih komisij in pregledali, kako so bili izpolnjeni sklepi prejšnjega zasedanja.

Količinski del gospodarskega načrta za 1964. leto je skoraj enak kot je bil v preteklem letu in je povečan le za 2.960 ton blagovne proizvodnje. V načrtu predvideva tudi povečanje izvoza in pro-

električni peči. S tem bo zagotovljena proizvodnja 10.000 ton elektro jekla, kolikor ga letošnji količinski del proizvodnega načrta predvideva. 5. Vprašanje delavcev za posamezne EE je potrebno

5. Vlogi naših študentov, da jim železarna z ozirom na povečanje življenjskih stroškov poviša štipendijo, je CDS ugodil in odobril, da se štipendije povišajo na fakultetah:

v I. letniku od 10.300 na 13.000 din
v II. letniku od 11.600 na 14.000 din.
v III. letniku od 12.800 na 15.000 din

— Javorniku I 2 milijona za nabavo talnih plošč za prekritje valjnic pri Baning napravi,

— konstrukcijski delavnici na Javorniku 500.000 za odplinjevanje v delavnici,

— sivi livarni 4 milijone za nabavo elektromagnetnega luščilca, ki loči železne delce iz peščene mešanice,

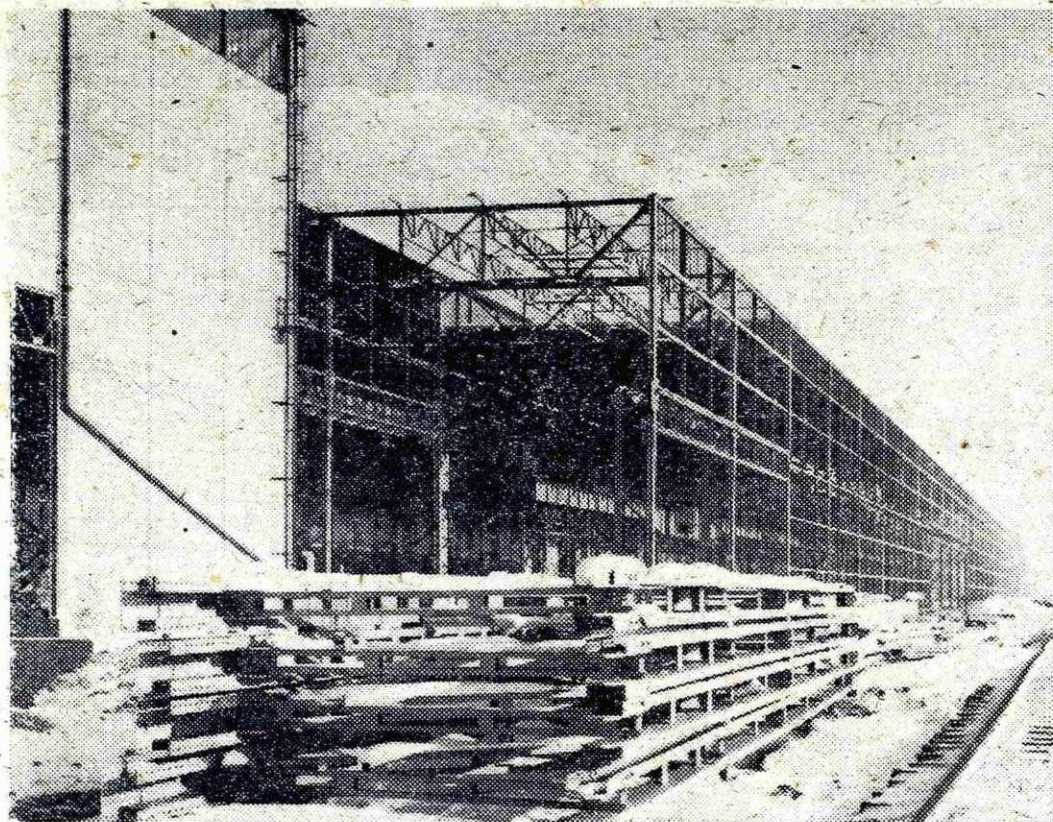
— mehanični delavnici 1,5 milijona za odpraševanje pri peskanju in

— elektro delavnici 590.000 za izboljšanje razsvetljave v železarni.

8. S tolmačenjem komisije za nagrajevanje o formiranju

obvezne rezerve v smislu čl. 25 pravilnika o delitvi čiste dohodka in o rezervah, ki bi morale izhajati iz razlike zalog gotovega blaga 31. 12. 1962 in 31. 12. 1963, se je CDS strinjal in je zadolžil upravo, da s tem tolmačenjem seznanijo vse EE.

9. Namesto upokojenega tov. Martina Čufarja je CDS v disciplinsko komisijo imenoval tov. Miloša Cvetkoviča. Tov. Janeza Lešnika je razrešil funkcije člana UO in namesto njega v UO imenoval tov. Antona Arha s prodajnega oddelka.

Takih železnih mrež je na Belškem polju več

dajo 220 ton sive in jeklo litine.

Člani CDS se bi s takšnim količinskim delom načrta strinjali in ga sprejeli, vendar so imeli k načrtu naslednje pripombe oziroma napotke:

1. Količinski načrt plavžev, ki znaša 125.000 ton proizvodnje, je važnejši v pogledu kvalitete kot pa količinsko. V primerih, če ne bo za formiranje osebnih dohodkov dosežena potrebna količina, bo treba kvaliteto posebej stimulirati.

2. V primeru pomanjkanja vložka je treba pospeševati proizvodnjo kvalitetnega asortimenta na račun navadnih trgovskih kvalitet, v okviru teh pa takšne izdelke, ki prinašajo večji dohodek.

3. Uprava podjetja je dolžna podvzeti vse potrebno, da zagotovi zadostno količino kvalitetnega vložka, če je potrebno pa tudi iz zunanjih virov. Posebno pozornost je treba posvetiti plavžema in martinarni ter intenzivno nadaljevati z deli, ki vodijo k izboljšanju kvalitete vložka in goriva.

4. Uprava podjetja in UOS sta dolžna skrbeti, da bodo na vsak način pravočasno zaključena vsa dela na novi

reševati s ciljem, da se zagotovi izpolnitev plana.

6. V kolikor bodo našeti pogoji v čim večji meri izpolnjeni, toliko večja bo možnost, da bo plan po količini, predvsem pa po kvaliteti izpolnjen.

O finančnem delu gospodarskega načrta za 1964. leto je CDS razpravljal le okvirno in načelno, ker bo o njem podrobno razpravljalo ob zaključnem računu za leto 1963.

V nadaljevanju zasedanja so člani CDS razpravljali o poročilih in predlogih svojih komisij in med drugim sprejeli tudi naslednje sklepe:

1. Za izgradnjo energoemičnega kombinata Velenje železarna posodi 5% svoje obvezne rezerve sklada skupne porabe iz poslovnega sklada, to pa za dobo 10 let in s 6% obrestmi.

2. Za izgradnjo poizkusne naprave za koksiranje lignitov in rjavih premogov v Štorah, železarna da garancijsko izjavo v višini 7 milijonov dinarjev.

3. CDS se je strinjal z likvidacijo odpisanih in popolnoma izrabljenih osnovnih sredstev v gostinski enoti Železar.

4. CDS je odobril prodajo nekaterih osnovnih sredstev.

v IV. letniku od 13.800 na 16.000 din

na srednjih šolah pa za 1800 dinarjev, ne oziroma se na letnik. To povišanje velja od 1. 1. 1964.

Poleg tega je CDS odobril, da železarna nudi našim študentom brezobrestno posojilo, in sicer:

na fakultetah do 50.000 din letno in na srednjih šolah do 30.000 letno.

Kadrovski sektor je dolžan v zvezi s temi posojili izdelati pravilnik o koriščenju in vračanju posojila.

6. S 1. februarjem se spremeni delitev bonov za malice in se namesto sedanjih 3.000 bonov za 1.000 din deleža uvede delitev po opravljenih delovnih dnevih, tako da vsak zaposlen v železarni dobi za opravljeni delovni dan bon za 100 din brez lastnega deleža. Upravo podjetja je CDS zadolžil, da uredi z ustreznimi službami tehnično izvedbo tega sklepa, predvsem pa da predvidi vse podrobnosti glede odsotnosti, dela na izmene in podobno.

7. CDS je odobril izkoriščenje še preostalih sredstev za sanacijo delovnih pogojev in sicer:

MNENJA O REKREACIJI

Doslej smo zvedeli

Dosedanji razgovori o aktualnih vprašanjih o aktivnosti delavcev naše železarne v prostem času so poudarili pomen reševanja teh vprašanj še posebej z zdravstvenega, kulturnega, socialnega in tehničnega področja. Načrtih je bilo tudi precej predlogov in mnenj ki bi jih morali upoštevati pri programiranju rekreacije v prihodnjem obdobju. Člani kolektiva iz posameznih interesnih področij so celo predlagali, kaj bi morali v železarni na področju rekreacije najprej storiti. Ogledimo si nekaj njihovih predlogov po posameznih področjih aktivnosti.

KULTURA IN PROSVETA

Vzbuditi moramo zanimanje za aktivnosti s področja kulture. Skrbeti bo treba za kader, ki se bo ukvarjal samo z razvijanjem nagnenosti za kulturo med delavci. Zgraditi bi morali družbeni center, ki je potreben za kulturno in družbeno izživljanje v prostem času, medtem ko je treba pri repertoarni politiki upoštevati želje in pripombe širše javnosti.

TELESNA KULTURA

Včasih je treba večje napore vlagati za to, da ljudem dokažemo koristnost aktivnega počitka, program obratnih in medobratnih tekmovanj pa je treba organizirati tako, da bo bolj dostopen vsem delavcem in ne samo tekmovalcem. Skrbeti bomo morali za izgradnjo rekreacijskih centrov v neposredni bližini naselij in daleč od zaprte atmosfere. Rekreacijski centri naj bodo dosegljivi slehernemu delavcu.

TEHNIČNA KULTURA

Več pobud in pomoči s strani različnih organov ter ustanov, ki so poklicani za širjenje tehnične kulture med najširšimi delavskimi sloji. Zgraditi je treba dom ljudske tehnike, v katerem bi bile delavnice in klubski prostori in rešiti vprašanje honoriranja inštruktorjev.

DELAJSKI TURIZEM

Podjetje bi moralo regresirati vsakemu delavcu dopust tako, da bi lahko šel kamor želi, pospešiti bo treba priprave za gradnjo rekreacijskega centra v Biogradu na moru in zgraditi paviljon s samopostrežnim pultom v Crikvenici.

DRUŽBENO ZABAVNO ŽIVLJENJE

Občinske in okrajne kulturne ustanove naj bi bolj upoštevale zahteve in pogoje delavsko-kmečkih centrov in ne samo pogoje kulturnih središč in turističnih krajev. Zagotoviti bo treba prostore za družbeno zabavno življenje — klubske prostore.

To je kratek povzetek predlogov, ki jih bo treba po mnenju anketirancev najprej uresničiti. Dobro bi bilo, če bi slišali še več o tem, česa v posameznih področjih nismo omenili, ker je sedaj čas, da vsakdo pove svoje mnenje. Ko bo program izdelan in ko ga bomo vsi skupaj sprejeli, pa ga bomo morali tudi spoštovati in izvesti.

Plavž in železarne majhnih zmogljivosti

Pred odločitvijo o zmogljivosti nove železarne, ki jo nameravamo zgraditi, je izredno važno vprašanje poznavanje potreb na tržišču. To je nedvomno osnovni faktor, ki vpliva na določitev zmogljivosti, vendar je pri tem pametno pustiti nekaj rezerve na prostoru, za morebitno poznejšo razširitev zmogljivosti, če nastopijo takšne potrebe.

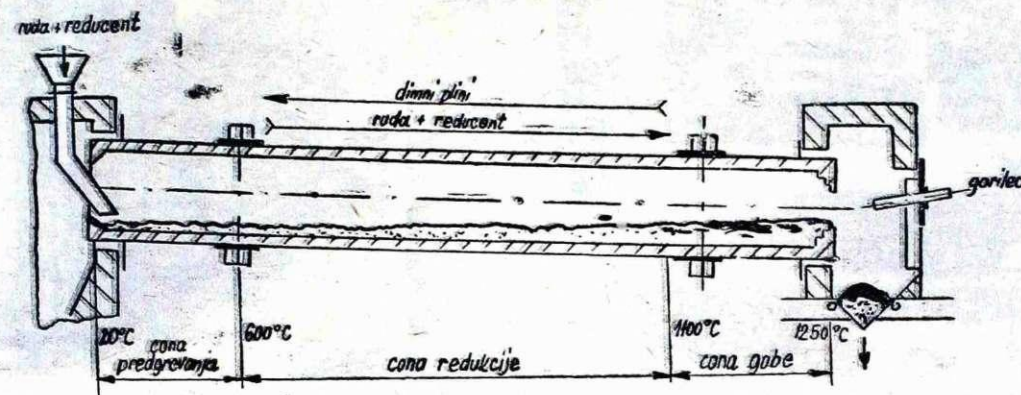
Zmogljivost same železarne ima velik vpliv tudi na višino poznejših proizvodnih stroškov. Poleg tega nastopajo kot važen faktor za proizvodne stroške še cena surovin in oddaljenost surovinskih baz, višina osebnih dohodkov zaposlenih delavcev ter oddaljenost tržišča.

Gradnja železarne s standardnim integralnim proizvodnim procesom, ki je osnovan na redukciji železne rude s pomočjo koksa v plavžu, je ekonomsko upravičena le takrat, kadar je zajamčeno tržišče nad določenim proizvodnim minimumom. Čeprav je težko podati točne številke sedanjih investicijskih stroškov, vendar izkušnje kažejo, da je potrebno investirati za letno proizvodnjo 1 tone grodlja v plavžu 60 do 90 dolarjev. Pri tem je mišljen tako sam plavž kakor tudi vse pomožne naprave, ki so za proizvodnjo grodlja v plavžu potrebne.

Za celotno železarno računajo investicijske stroške v mejah med 350 in 600 dolarjev na eno tona surovega jekla letne zmogljivosti. Pri tem je meja med spodnjo in zgornjo številko precej široka zaradi različnega proizvodnega asortimenta, zmogljivosti železarne in same lokacije.

Pri plavžu velja za visoko industrijsko razvite države kot je npr. ZDA, da mora biti njegova dnevna zmogljivost vsaj 800 ton grodlja, da je obratovanje ekonomično. To pa zahteva vsaj 25 milijonov

dolarjev investicijskih stroškov samo za plavžarski obrat in najmanj 100 milijonov dolarjev za celotno železarno.

Razen visokih investicijskih stroškov ima plavž tudi to slabo stran, da ga lahko le slabo prilagodimo proizvodnim spremembam, ki jih zahtevajo spremenjeni pogoji na majhnih tržiščih v manj industrializiranih državah. Zato lahko postavimo kot spodnjo mejo za železarne s plavži zmogljivost 300.000 ton surovega jekla letno. Za železarne, ki izdelujejo letno manj kot 300.000 ton surovega jekla, je bolj primerno uporabiti za redukcijo železne rude druge postopke, ki zahtevajo nižje investicijske stroške in jih lažje prilagodimo spremembam na tržišču. Poleg tega tudi ne zahtevajo uporabo metalurškega koksa, za katerega proizvodnjo rabimo odgovarjajoč premog, ki je precej redek v deželah tropskega in subtropskega pasu, torej ravno tam, kjer tudi ostali pogoji ne odgovarjajo uporabi plavžev.

Zato pridejo v takšnih primerih v poštev različni redukcijski procesi, ki so se v zadnjih desetletjih več ali manj uveljavili. Med te lahko štejemo električni plavž, nizko jaškasto peč, Wibergov postopek, Krupp-Renn postopek,

Nemčiji in ga navajam kot primer.

Pri tem postopku uporabljajo kot osnovni agregat rotacijsko peč (slika), ki jo ogrevajo s premogovim prahom, mazutom ali plinom. Kot redukcijsko sredstvo uporabljajo polkoks ali pa tudi kakšno drugo ogljikovo trdo gorivo. Železna ruda je lahko revnejša in slabše kvaliteta ter drobna, tako da je ni potrebno aglomerirati ali peletizirati. Važno pa je, da ima ruda nizko žveplo, ker je za ta proces že tako značilno dejstvo, da se izdelek nekoliko navzame žvepla.

Proces v peči poteka tako, da na zgornji strani dodajamo mešanico železne rude in redukcijskega sredstva, medtem ko s spodnje strani zgoriva gorivo. Mešanica redukcijskega sredstva in premoga se premika proti spodnjemu koncu peči, se pri tem ogreva in reducira železo. Kot končni proizvod tega procesa dobimo na spodnjem koncu peči mešanico žlindre in zreduciranega železa v testnem stanju, ki jo imenujemo železna goba, s preko 90% železa. Železo in žlindro je treba po končanem procesu

su ločiti s pomočjo magneta. Slabe strani tega postopka so predvsem nažvepljanje železne gobe in pa lepljenje mešanice žlindre ter železa

Podatki iz leta 1958 navajajo kot investicijske stroške za takšno napravo 42 do 50 dolarjev na tona železne gobe z 92 — 95% Fe letno in proizvodne stroške 46 dolarjev na tona železne gobe.

Zgornji primer kaže, da je za železarno manjših zmogljivosti res potreben dober premislek, kakšen postopek za predelavo železne rude je najbolj primeren. Res pa je tudi dejstvo, da je klasičen način proizvodnje grodlja v plavžu zaenkrat najbolj v veljavi. Vzrok je v tem, da ima večina železarskih strokovnjakov do ostalih, zgoraj navedenih postopkov, še vedno neko določeno nezaupanje, tako da se kljub dolgoletnemu praktičnemu preizkušanju ne morejo prav uveljaviti.

BOLGARIJA — Dolgoročni plan razvoja bolgarske železarske industrije predvideva dvig proizvodnje do leta 1960 od sedanjih 0,4 na 4,5 milijona ton surovega jekla letno. Tako veliko, več kot desetkratno povečanje proizvodnje surovega jekla v petnajstih letih bo seveda zahtevalo odgovarjajoča investicijska finančna sredstva, ki zaenkrat še niso znana.

od katerih bo vsaka imela zmogljivost 10 ton raztaljene litine na uro.

ITALIJA — V bližini Spoleta je začelo pred kratkim obratovati novo železarsko podjetje za proizvodnjo posebnih vrst grodlja zmogljivosti 15.000 ton letno. S temi vrstami grodlja bo preskrbovalo italijansko strojno in avtomobilsko industrijo.

INDIJA — Zahodnonemško podjetje Demag je dobavilo indijski železarni Kesoram Ind. e. Cotton Mills Ltd. v Kalkuti napravo za centrifugalno vlivanje cevi. Njena zmogljivost je 30.000 ton litne železnih cevi letno, premera od 80 do 300 mm in dolge 4 ter 5,5 m. Sivo litino bodo pretaljevale tri kupolke z obratovanjem na vroči zrak,

NIZOZEMSKA — Pred nekaj meseci so začeli v provinci Groningen izkoriščati nahajališča zemeljskega plina, ki so ga odkrili že pred nekaj leti. Čeprav še niso dokončno ocenjene skupne rezerve — zadnja številka je bila 500 milijard m³ — vendar je to brez dvoma eno največjih nahajališč tega dragocenega goriva v Evropi.

tehnični letlon

Proizvodnja jeklenih cevi v Indiji je začela vidneje naraščati šele po letu 1955, ko sta začeli obratovati podjetji Kalinga Tubes in Indian Tube Company. Zmogljivost teh dveh podjetij je bilo ob koncu leta 1956 60.000 ton cevi letno pri obratovanju na eno izmeno. V Kalinga Tubes so

Proizvodnja jeklenih cevi v Indiji

izdelovali cevi s premerom 12 do 50 mm, v Indian Tube Company s premerom do 75 mm. V obdobju 1956 do 1961 sta obe podjetji razširili svoje naprave za proizvodnjo cevi, tako da so lahko v Kalinga Tubes izdelovali cevi do premera 150 mm, medtem ko so v Indian Tube Company začeli v letu 1959 izdelovati tudi brezšivne cevi.

Poleg teh dveh podjetij so začela v času druge svetovne vojne od leta 1956 do 1961, tudi druga pod-

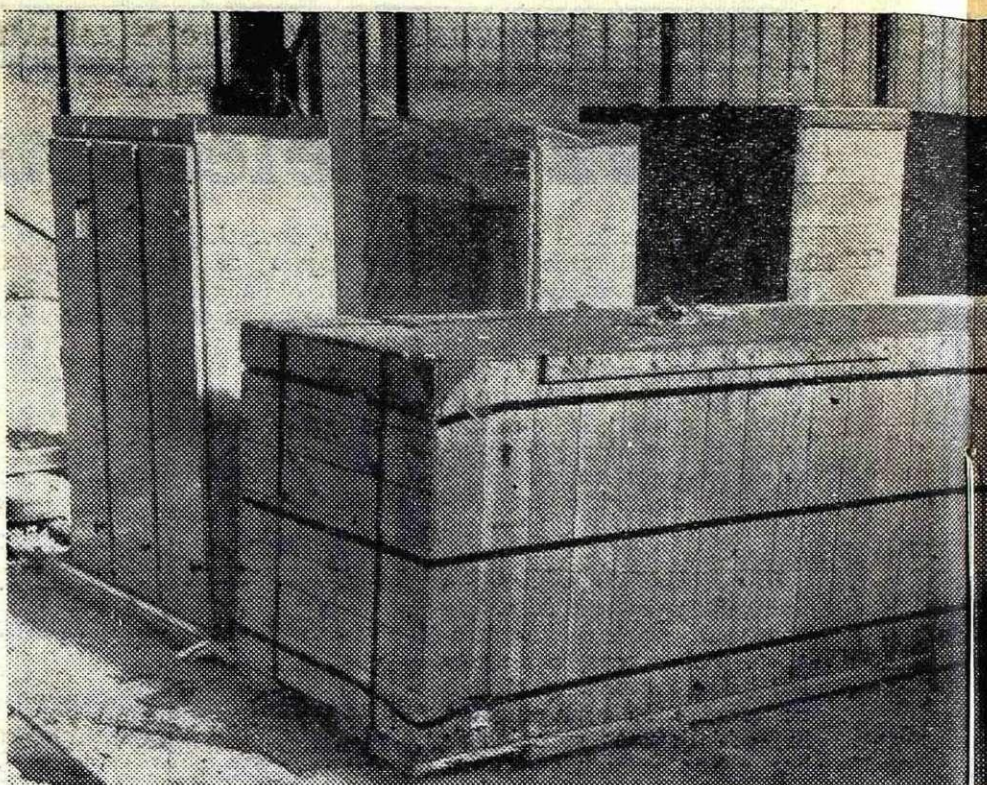
jetja izdelovati jeklene cevi. Med njimi sta predvsem omembe vredni Tube Products of India Ltd., z letno zmogljivostjo 9.000 ton in železarna Rourkela s proizvodnjo 120.000 do 180.000 ton letno. Skupno se je indijska proizvodnja jeklenih cevi povečala v tem razdobju od 46.000 ton v letu 1956 na 96.000 ton v letu 1960. Izmed teh 96.000 ton je bilo 86.000 ton cevi s premerom pod 150 mm in od tega velik del do 75 mm premera. Vzrok za to je v tem, ker edina valjarna trakov v deželi, železarna Tata, ni imela možnosti za valjanje trakov širših dimenzij. Brezšivnih cevi so izdelali v letu 1960 samo 9.000 ton in sicer v dimenzijah 60 do 165 mm.

Kljub stalnemu naraščanju proizvodnje je istočasno naraščal tudi uvoz jeklenih cevi in sicer vključno tudi pocinkane. Tako so uvozili v letu 1957 skupno 35.300 ton jeklenih cevi raznih dimenzij, v letu 1960 pa že 80.700 ton, kar odgovarja vrednost okoli 78 milijonov zahodnonemških mark. Indirektni uvoz cevi v obliki delov raznih strojev in podobno cenijo v letu 1960 na okoli 20.000 ton, tako da so v tem letu imeli

v Indiji v različne namene okoli 177.000 ton jeklenih cevi.

Razvojni oddelek indijske vlade predvideva, da se bo poraba jeklenih cevi do leta 1965 v primerjavi z letom 1960 več kot podvojila. Zato računajo, da bi morali v letu 1965 doseči letno proizvodnjo 500.000 ton in od tega 50.000 ton brezšivnih cevi. Da bi to številko dosegli, bodo morali zgraditi nove zmogljivosti za proizvodnjo cevi v višini okoli 150.000 ton. Vendar bi te naprave morale proizvajati cevi do premera 200 mm, ker za cevi preko 200 bodo zadoščale že sedanje zmogljivosti v železarni Rourkela. Ker je že sedaj v gradnji nekaj novih naprav za proizvodnjo cevi, ki bodo imele pri dvoimenskem obratovanju letno zmogljivost okoli 236.000 ton, so izgledi, da bodo verjetno kmalu pokrite predvidene potrebe Indije po teh izdelkih.

Kljub precejšnjemu optimizmu pa strokovnjaki vseeno predvidevajo, da bodo potrebni še precejšnji napori za uresničanje postavljenih ciljev, ker velja predvsem za proizvodnjo specialnih brezšivnih cevi.

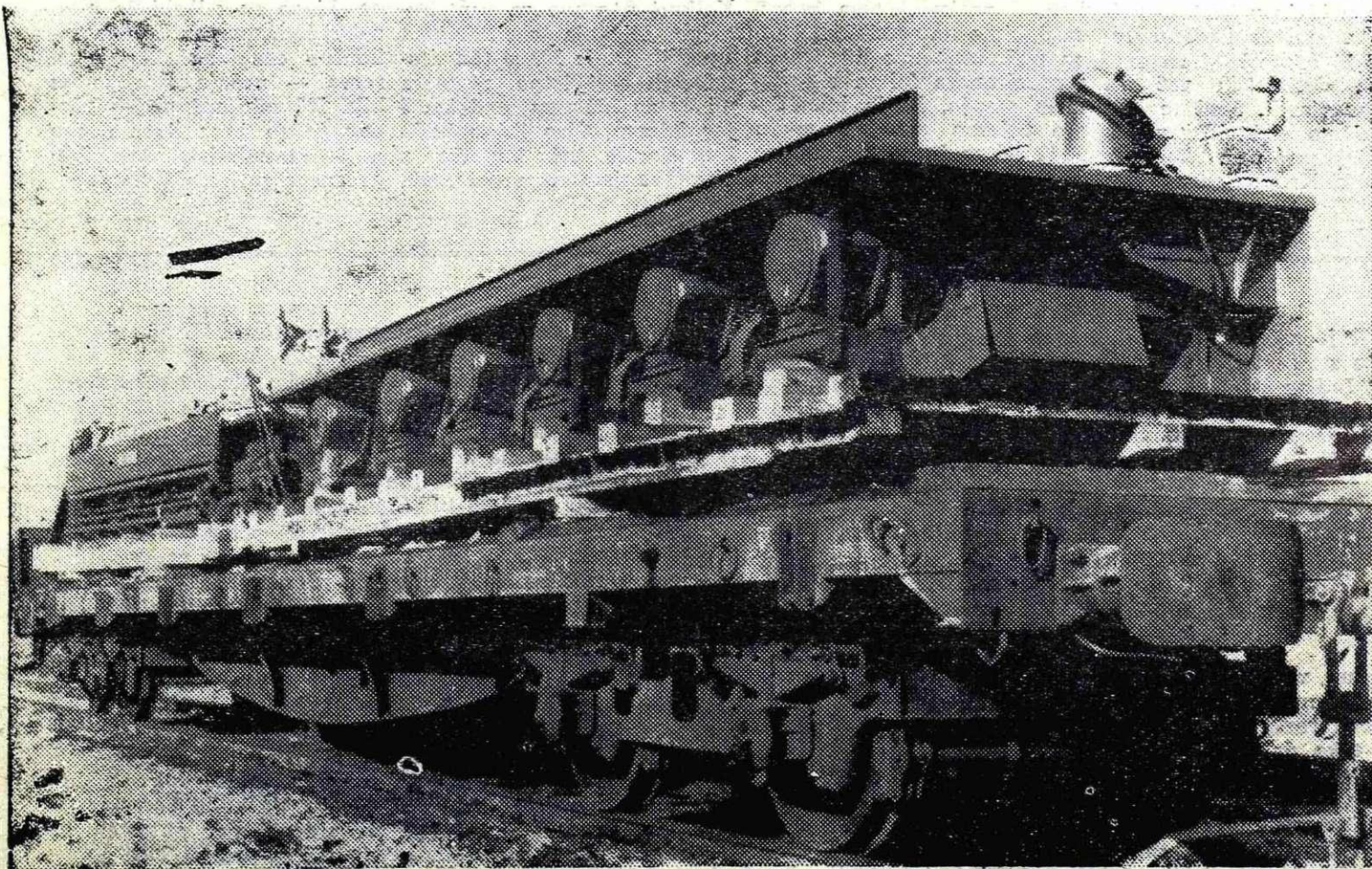
▲ Vse pošiljke, ki jih dobimo, odpeljejo naprej v halo jeklovleka na Belškem polju, kjer je carinsko skladišče. Tam robo ocarinijo ter jo pozneje vskladiščijo na določenih mestih. So precejšnje težave, ker primanjkuje ustreznih skladiščnih prostorov, ki morajo odgovarjati predpisom skladiščne službe. Vsako pošiljko je treba po carinjenju še komisijsko pregledati ter ugotoviti količinsko ter dejansko stanje dobavljene opreme. Poročilo o komisijskem pregledu je treba poslati tudi firmi, ki je dobavila opremo

Firma The Vaugh iz ZDA je dobavila v treh etapah že vse stroje za vlečenje žice. Na odprtem železniškem vozu sta naložena dva 6-stopenjska stroja za vlečenje žice, ki sta že ocarinjena. Oba stroja bodo prepeljali v predelovalne obrate — žičarno, kjer jih bodo pozneje montirali

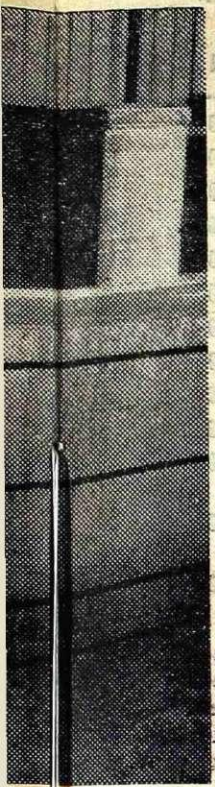
Skamero na Belškem polju

▲ Elektroinstalacijo za nove žičarske stroje firma Westhinghouse iz ZDA. Razdelilne omrežje, vidimo na sliki, so zaenkrat vskladiščene v skladišču na Belškem polju.

Za novo bluming valjarno je tovarna Litostroj dobila nov 75-tonski žerjav. Od statika je zahtevano, da se na ter po potrebi ojača posamezne strojne dele, da bomo lahko dvignili tudi stojalo bluminga, ki teži 136 ton. Obe stojali za bluming bosta predvidoma bavljeni v aprilu in sta podobni stojalom, ki so jih vskladiščili na Blejski Dobravi, le da sta večja

Vzporedno z ostalimi deli na Belškem polju gradimo tudi glavni odtočni kanal za odpadne vode. Kanal mora biti zgrajen v določenem roku, tako da bo na začetku obratovanja novih valjarn na Belškem polju ne bodo imeli težav z odtekanjem odpadnih voda

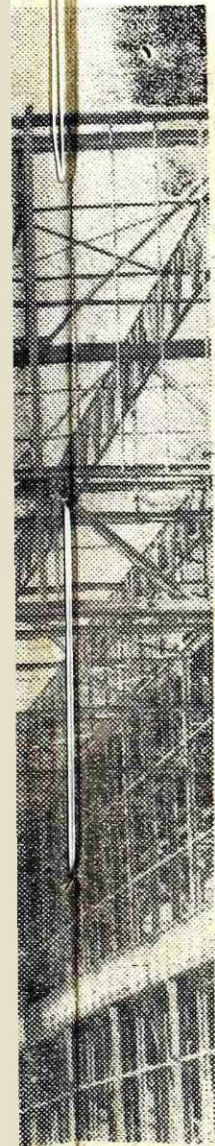
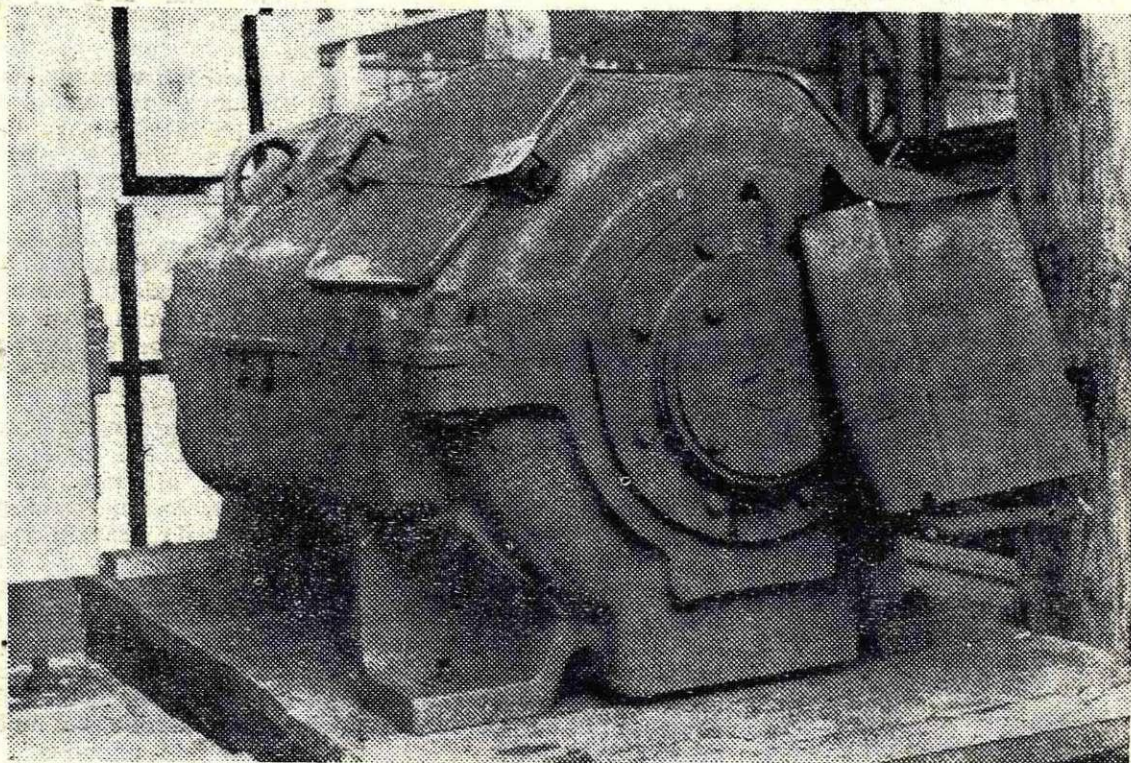
stroje je dobavila
lne omare, ki jih
čene v carinskem

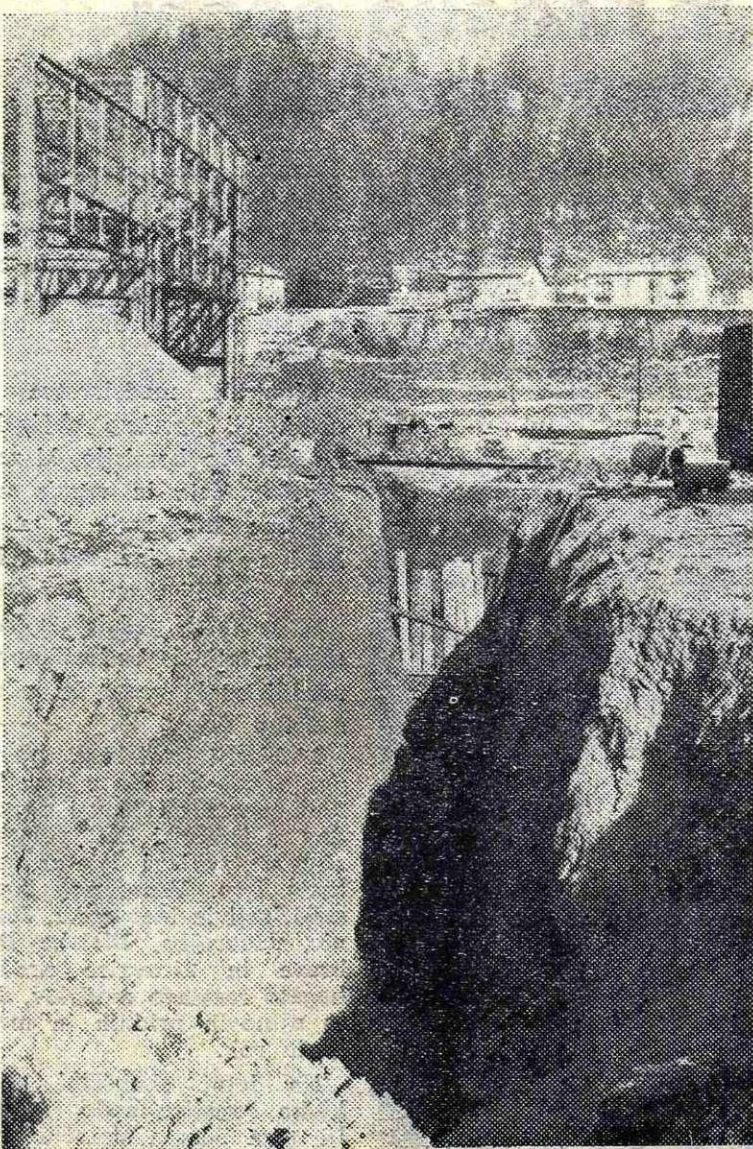
stroj izdelala
o, da izraču-
e cele tako,
aga ki tehta
dvioma do-
ki o jih že
ečji

▲ Za potrebe našega podjetja smo naročili pri podjetju »Đuro Đaković« tri diesel lokomotive. Ena od teh lokomotiv že dalj časa obratuje v naši železarni ter jo na sliki vidimo, kako vozi pred seboj tirno dvigalo. Slika je bila posneta na nasipu, ki povezuje jeseniške obrate z novimi valjarnami Bela na Belškem polju

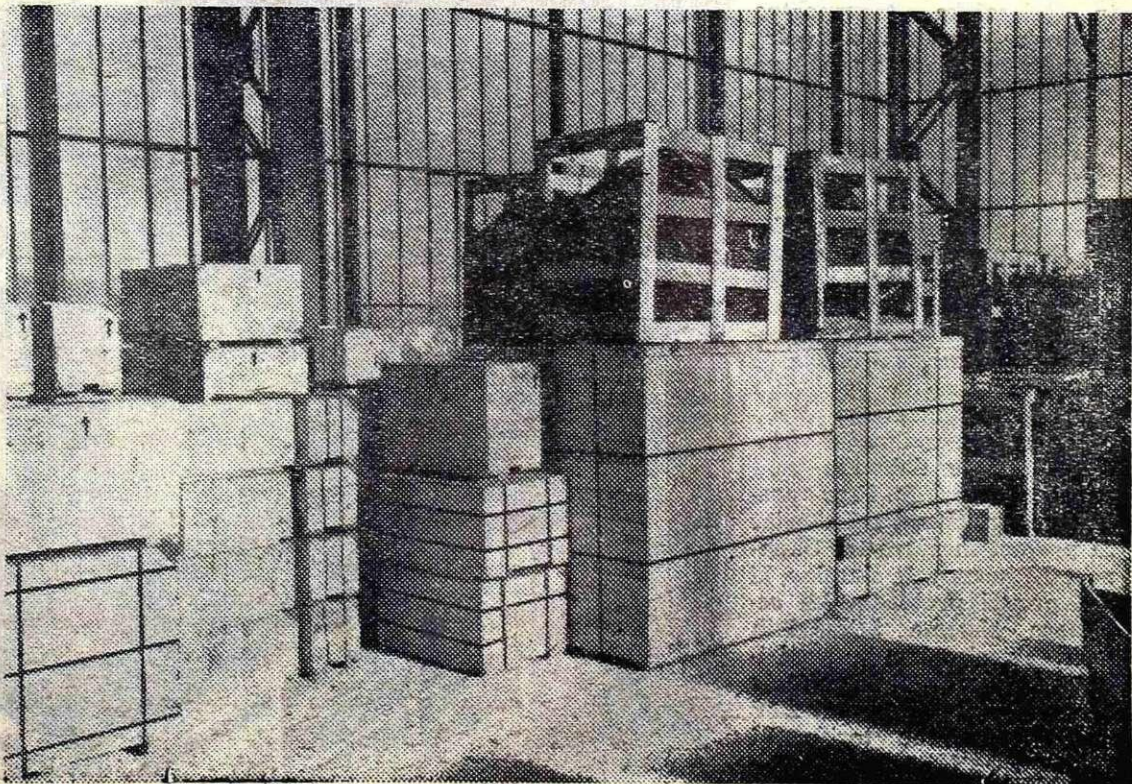
▼ Oprema, ki jo dobavljajo razne firme iz ZDA, potuje z ladjo zelo daleč. Zgodi se, da med dobavljeno opremo najdemo tudi poškodovane dele. Na sliki poškodovani motor, ki ga je dobavila firma Westinghouse iz ZDA.

lju gradijo
. Kanal bo
da bo ob
škem polju
vod

► Doslej smo iz ZDA prejeli že 1350 ton raznih strojev ter električne opreme za valjarno Bela ter ostale obrate. Še v tem in prihodnjem mesecu pričakujemo, da bo iz ZDA prišla nova oprema, ki bo tehtala okrog 450 ton.

Ob predlogu za spremem- bo sistema železniških prevoznih tarif

Z naraščanjem proizvodnje so tudi potrebe po prevozu vedno večje. Glavni prevoznik blaga po suhem pa je še vedno železnica z 80 % prevoženega blaga. Prav zato ima železnica vpliv na vse ostalo gospodarstvo. Od njene prevozne zmogljivosti je odvisen nadaljnji razvoj vsega gospodarstva, pa tudi industrije. Zato prevoz blaga ni samo zadeva železnice, ampak mora biti v interesu vseh gospodarskih in družbeno-političnih organizacij, da njeno delo poteka v redu in po predpisih.

Prevoz blaga po železnici ureja »Zakon o prevozu blaga po železnici«, stroški prevoza pa so določeni po predpisanih prevoznih tarifah. Za tarife veljajo določena načela, ki so zelo važna, ker neupoštevanje teh načel lahko izzove neveljavnost prevozne pogodbe. Zato železnica ne more uveljaviti proti stranki nobenih zahtev, ki niso upoštevane že v tarifi za prevoz blaga in ni dopustno, da bi stranki sama določala, kakšna naj bo cena prevoza. Po predpisanih tarifah lahko železnica stranki računa vozno, stranske pristojbine in ostale stroške, ki nastanejo pri carinjenju blaga ali podobno.

S 1. januarjem 1954 pa so tudi železnice prešle na samoupravljanje, potrjeno z Zakonom o organizaciji jugoslovanskih železnic, ki predvideva, da lahko skupnosti in železniška transportna podjetja predpišejo poleg enotnih tudi lastne tarife na svojem območju. V tem zakonu je važen tudi člen 19, ki pravi, da lahko ZTP dovoljuje na svojem območju tudi komercialne popuste skladno s pogoji, ki jih določijo Skupnost jugoslovanskih železnic. Toda kljub raznim ukrepom zaradi enotnih tarif to samoupravljanje na železnici ni bilo zadovoljivo in je železnica sprožila vprašanje spremembe tarifnega sistema zaradi nerešenega vprašanja delitve dohodka med posameznimi ZTP. Prav zaradi tega sta Zvezni sekretariat za promet in zveze ter Skupnost JŽ imenovala skupino, ki naj prouči problematiko celotnega sistema železniških tarif. Ta skupina je predvidela nove teze, ki dajejo možnost, da posamezna ZTP uveljavijo lastne tarife, ki bodo krile dejanske stroške prevoza na posameznih relacijah.

Ne bi se spuščal v razpravo po posameznih tezah, ker je to stvar železnice, dotaknil bi se le odstavka v obrazložitvi, ki pravi: Ocenjuje se, da ta sprememba ne bo privedla do splošnega povečanja tarif, temveč do postopnega premikanja njihovih struktur in boljšega vsklajevanja. Povečale se bodo nizke cene prevoza surovin in drugih masovnih izdelkov, tako da bo prevoz le-teh rentabilen in bo omogočal določeno akumulacijo.

Menim, da ni pravilno, da se zopet predvideva povečanje prevoznih stroškov surovinam in masovnemu blagu, ker je prav to blago že pri dosedanjih povišanjih doseglo največji odstotek. Pa poglejmo, kako so se povečale prevozne tarife za surovine od leta 1955 dalje:

vrsta blaga	od	do	tovornina za eno tona				
			leto 1955	1960	1961		
ruda žel.	Ljubija	Jesenice	990	1.090	1.230	1.560	2.430
ruda žel.	Vareš	Jesenice	1.370	1.510	1.710	2.500	4.060
premog	Trbovlje	Jesenice	430	520	630	730	990
premog	Zagorje	Jesenice	430	520	630	710	960
premog	Velenje	Jesenice	210	280	320	600	900
koks	Lukavac	Jesenice	1.360	1.500	2.130	2.860	3.830
glina surova	Sisak	Jesenice	1.860	2.220	2.220	2.910	3.010
	Virginmost	Jesenice	830	910	910	1.400	2.220
surovo žel.	Arandelovac	Jesenice	1.400	1.540	1.540	2.900	4.660
glina žgana	Arandelovac	Jesenice	3.070	3.380	3.380	5.450	4.660
pesek	Domžale	Jesenice	710	770	680	680	890
žveplena kislina	Celje	Jesenice	1.570	1.730	1.730	2.290	2.340
žveplena kislina	Hrastnik	Jesenice	1.290	1.420	1.420	1.870	1.910

Iz podatkov je razvidno, da se je tovarnina v letu 1955 povečala dvakrat in sicer 20. julija in 1. decembra.

Pri vsem tem menim, da rešitev nerentabilnih prevozov ni samo v povišanju železniških tarif na škodo uporabnika prevoza in potrošnika blaga, temveč je treba poiskati tudi druge prave vzroke. Ni pravilno, da je v času največjega pomanjkanja železniških vagonov, zaradi izravnavne voz med posameznimi ZTP prišlo tako daleč, da so prevažali prazne vagone, namesto da bi v njih prevažali blago. S takim ravnanjem je železnica delala škodo sebi in skupnosti. Železnica bi morala biti do uporabnikov prevoza tudi bolj elastična, kakor so avtoprevozniki, ki kar sami poiščejo blago za prevoz. Odpraviti bo morala toge odredbe, ki še zavirajo boljši in hitrejši prevoz po železnici. Strankam bo treba zagotoviti potrebno število praznih vagonov za nakladanje. Za prevoz surovin pa oskrbeti vagoni z veliko prostornino, da stranka ne plačuje ogromne zneske na prazni tovarnini, pa še vozni park bi bil bolje izkoriščen. Morala bo nuditi strankam iste udobnosti, ki

jih nudijo avtoprevozniki, znižati stojnino pri nakladanju, ker je v več primerih kriva tudi železnica, da stranke plačujejo stojnino zaradi neredne dostave praznih voz. Zgodi se, da železnica dostavi naročene vozove za dva dni hkrati, zato pa pride tudi do stojnine in težav.

Naj dodam še to! Pri tem ni bistveno važno niti za stranko niti za železnico, če je tovarnina zaračunana po enotnih tarifah, ki bi jih imela posamezna ZTP, važno za ZTP je, kako si bodo ustvarjeni dohodek med seboj razdelila. S tem bi lahko odpadli tudi predvideno povišanje prevoznih tarif. Za stranko je tudi važno, da bi bili pre-

vozi blaga še v naprej zaračunani po vrednosti prevoženega blaga. Smatram, da je klasifikacija blaga edino pravilna za razvrstitev blaga v tarifske razrede po vrednosti, ker prevoznih stroškov za surovine ne moremo izenačiti z vrednostjo končnih izdelkov.

Menim, da v času, ko železnica ni v stanju dostaviti naročniku zadostno število voz za prevoz blaga, tudi ni primerno zviševati cene prevoznih uslugam, ker ima zaradi tega vsako gospodarsko podjetje že itak škodo ter težave pri sami proizvodnji, kar ima negativne posledice za vse naše gospodarstvo.

Peter Gasar

V nedeljo občni zbor aerokluba

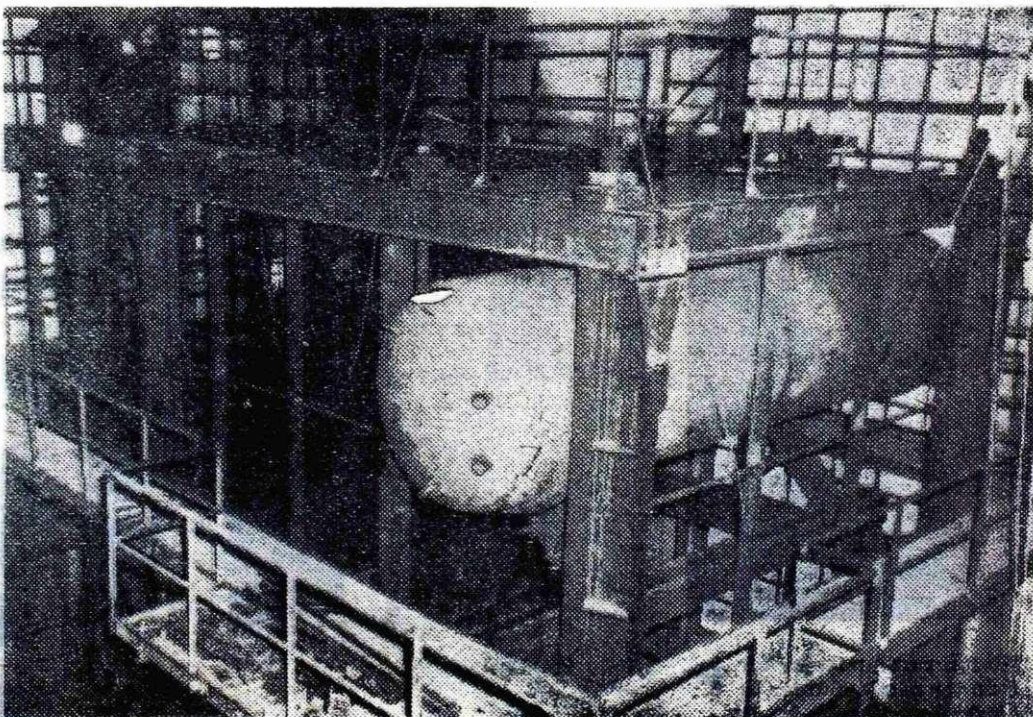
Iz vrst naših železarjev je izšlo že precej navdušenih in uspešnih ljubiteljev letalskega športa. Aero klub Jesenice bo kmalu praznoval 30. letnico prizadevnega in uspešnega dela. Letalci, modelarji, jadralci, padalci in motorni piloti dosegajo lepe uspehe na tekmovanjih v republi-

škem in zveznem merilu. Žal je delo mladih ljubiteljev letalskega športa na Jesenicah skoraj popolnoma ohromelo v preteklem letu po zasluzi neodgovornega vodstva aero kluba.

Ljubitelji modelarstva so ustali poseben občinski modelarsko komisijo, ki zelo uspešno dela in vzgaja navdušene modelarje v vseh šolah naše občine. Prav tako so se odločili v zadnjem času tudi jadralci, padalci in motorni piloti, da bodo čimprej uredili svoje vrste in začeli načrtno delati.

Ljubitelji letalskega športa na Jesenicah bodo v nedeljo, 26. januarja ob 10. uri dopoldan v jedilnici ŽIC polagali obračun svojega dela za preteklo leto. Vzporedno bodo modelarji iz Martuljka, Jesenice, Javornika, Blejske Dobrave in Zirovnice uredili bogato razstavo modelov, delo njihovih pridnih in marljivih rok.

Na letni skupščini aerokluba Jesenice bodo ljubitelji tega športa določili prihodnjo pot, ki se s tesnim sodelovanjem z alpskim letalskim centrom v Lesčah in ob pomoči raznih organizacij ter forumov vzpenja vedno više.

Motiv iz parne centrale v naši železarni

Razvoj jeseniške komune v luči 7-letnega plana

Nadaljevanje iz prejšnje številke

V GOSTINSTVU — TURIZMU:

— dokončati potrebne gradnje v Kranjski gori: festivalno dvorano za družabno življenje, depandanso za 80 ležišč pri Prisanku, adaptiranje hotela Razor in Slavec, novogradnjo hotela Erika, novo zaprto kopališče, športna igrišča, komunalne naprave, prostore za tur. organizacije, parkirne prostore;

— na Javorniku: izgradnja hotela (vzeti je treba v poštev nove obrate na Belškem polju) in hkrati zastarelost gostinskih obratov Konič, pri Muleju, na Koroški Beli;

— izgradnja moderne restavracije na Plavžu;

— izgradnja gostinskega obrata v Ratečah, preureditev gostišča pod Kepo v Mojstrani, na Dovjah;

— izgradnja Tičarjevega doma, obnovitev planinskih postojank, Prešernov dom na Stolu;

— gradnja restavracije na Črnem vrhu, bifeja pri žičnici na Črni vrh;

— kamping v Mojstrani, pri Špikovih slapovih, v Završnici in na Poljanah;

— gradnja gostinskih obratov na obmejnih prehodih;

— ureditev obrata za družbeno prehrano.

V OBRTI:

— Z modernizacijo reorganizirati obrata za predelavo kovin v industrijska podjetja, ker imajo le-ta z ozirom, da osnovni material izdeluje železarna, veliko perspektivo, kot kažejo primeri Zavoda za zaposlovanje invalidov, športni zavod pri izdelavi kant za smuči. Trg zelo povprašuje še po vrsti drugih izdelkov kovinsko-predelovalne industrije. To so razni izdelki za industrijo pohištva, obrtništvo, športni rekviziti itd.

Kovinoservis se bo moral odločno preusmeriti v proizvodnjo, usluge pa prepustiti raznim nespecializiranim servisom.

— Podobno kot kovinsko-predelovalna se mora orientirati tudi lesno-predelovalna obrt. Lesno - galanterijski obrat naj bi dobil nove prostore in razvil serijsko proizvodnjo. Začasno naj bi prevzel tudi prostore žage na Plavžu, ki jo bo LIP opustil. Prevzel naj bi tudi dejavnost — umetno obrt.

— Pekarna bo prešla po končani gradnji nove industrijske pekarnice v Lescah, ki jo financirata obe komuni v skupni vrednosti okrog 350 milijonov, na širok asortiment izdelkov iz moke, ki jih danes ni mogoče dobiti, razen kruha in še ta je zlasti na Jesenicah zelo slab.

— Preskrbo z mesom naj opravi združeno podjetje Jesenice-Lesce, zato bo zera-

jena hladilnica, dočim so predelovalni obrati tik pred dograditvijo.

— Obrt bo zlasti zaživela še z razširitvijo uslug Komunalnega servisa, predvsem pa z ustanovitvijo skupnega finomehaničnega in radio servisa. Prostore naj bi ta dejavnost dobila v že napol dograjenem objektu na Savi, ki je bil prvotno določen za trgovino.

— Ostale usluge kot popravilo čevljev, pomoč pri gospodinjstvu, male adaptacije hiš ter preureditve, vodovodne in električne drobne usluge ter podobno, naj bi opravljal centralni servis v mestu, na vseh pa servisi krajevnih skupnosti ter privatni obrtniki.

— Predvideno je, da bi zaradi potreb železarne, gradbenih podjetij in drugih kazalo razširiti elektrotehnično dejavnost. V poštev pride preureditev enega objekta od štirih v Mojstrani ali novogradnja.

KOMUNALNA DEJAVNOST

Predvsem je treba organizacijsko utrditi že obstoječe komunalno podjetje in ga specializirati predvsem za opravljanje komunalnih del:

- gradnja in vzdrževanje cest,
- kanalizacija,
- javna snaga,
- vzdrževanje parkov in nasadov.

Za vse to je potrebna mehanizacija, ki jo bo potrebno nabaviti.

Vodovod naj ostane samostojno podjetje, mora pa prevzeti v skrb vse vodovode v občini. Lotiti se mora takoj

izdelave katastra, to je opisljati obstoječe omrežje in izdelati program razširitve vodovodne mreže. Poleg skrbi za preskrbo z vodo mora organizirati tudi usluge za te potrebe.

Gornja predvidevanja v gospodarstvu so zaenkrat le okvirna; ko bo osnutek dokončno izdelan, bo podrobneje nakazal smeri razvoja vsake veje gospodarstva posebej, s posebnim poudarkom na hitrejšem razvoju poleg železarske industrije še drugih panog, da bo tako postalo gospodarstvo občine bolj raznoliko, kar je pogoj za skladen in hiter razvoj komune in dviga standarda občanov.

II.

RAZVOJ DRUŽBENIH SLUŽB

Zanimiva, hkrati pa nič kaj pozitivna ugotovitev je, da v naši občini odpade komaj 16 delavcev v družbenih službah (prosveti, zdravstvu, v vrtcih itd.) na 100 delavcev v proizvodnji. Drugod po svetu je to število mnogo višje, celo do 50 odstotkov. To kaže na dokajšnjo nerazvitost družbenih služb in s tem tudi pomanjkanje uslug, ki jih delovni človek potrebuje. Po proučitvi teh problemov bo na podlagi skupnih ugotovitev sedemletni perspektivni plan moral zajeti najnujnejše potrebe. Pri tem pa ne gre prezreti dejstva, da je razvoj teh služb v celoti odvisen od ustvarjenega narodnega dohodka.

Vse to bo mogoče le, če se bo narodni dohodek na prebivalca dvignil od sedanjih 450.000 na 1 do 1,5 milijona, to je za najmanj trikrat, tako da bi v zadnjih letih sedemletnega plana znašal ce-

lotni narodni dohodek okrog 30 milijard namesto sedanjih 10 do 12 milijard.

Upoštevajoč perspektivne potrebe bi po sedemletnem programu bilo potrebno zgraditi:

SOLSTVO:

- čimprej dokončati šolo v Mojstrani — vrednost znaša preko 100 milijonov;
- v letih 1964-65 zgraditi osemletko v Kranjski gori, predvidena vrednost preko 120 milijonov;
- novo šolo na Plavžu, kjer bi obenem gradili tudi prostore za vrtec in morda celo dodatne prostore za srednjo medicinsko šolo;
- povečati prostore na Koroški Beli in Žirovnici;
- urediti prostore za strokovno šolstvo, šolo za odrasle, tečaje in seminarje — potrebna bo novogradnja.

ZDRAVSTVO:

- dograditi zdravstveni dom na Jesenicah in zdravstveno postajo v Žirovnici;
- izpopolniti jeseniško bolnišnico z modernimi medicinskimi aparati, ki jih uporabljajo drugod v svetu.

VZGOJNO VARSTVO:

- urediti vrtec na Plavžu, Koroški Beli, v Žirovnici, v Kranjski gori, Podmežaklju in na Blejski Dobravi;
- zgraditi dom za defektno mladino, kjer bi se šolala in tudi strokovno izpopolnjevala.

KULTURNO-PROSVETNA IN ŠPORTNA DEJAVNOST:

Odveč je govoriti o nemogočih razmerah v tem pogledu v naši komuni. Smo praktično brez dvoran in prostorov, vsaj v mestu za kul-

turne prireditve (gledališče, kino, knjižnice, klubski prostori itd.). Zato zajema sedemletni program:

— izgradnjo ali preureditev sedanjega Titovega doma (prednost že pri slednjem zaradi lokacije) v kulturni dom z ustreznimi prostori za gledališko in drugo kulturno dejavnost kot kino, lutkovno gledališče, prostore za glasbeno šolo in ansamble, folkloro itd.;

— gradnjo družbenih prostorov v Kranjski gori;

— gradnjo manjše dvorane in drugih prostorov v Žirovnici (tu pride v poštev tudi preureditev doma Partizana), v Breznici ter v Mojstrani. Tudi tu bi bila morda potrebna le preureditev, kakor tudi na Blejski Dobravi in v Ratečah;

— ureditev dvorane za telesno dejavnost ali izgradnja nove;

— kar zadeva športne objekte, je zlasti nujna gradnja hale na umetnem drsalšču, dovršitev športnega parka na Jesenicah in v Kranjski gori, igrišče v Žirovnici, na Blejski Dobravi (vsaj za košarko, odbojko, balinanje, kegljanje), izgradnja smučarskih prog ter sankarske proge v Kranjski gori, plastične skakalnice — prav tako v Kranjski gori in dvoran ter manjših igrišč ob vseh, zlasti novih šolah.

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

ZAHVALA

Po težki in mučni bolezni nas je kmalu za očetom zapustila tudi naša draga mama in stara mama

KATARINA PETAC

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi drage pokojnice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali, z namj sočustvovali in nas tolažili v težkih dneh. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Tančarju in dr. Sajevicu za požrtvovalno zdravljenje ter Nežki Talar in Kati Gartner in sosedom za nesebično pomoč in nego v času bolezni. Zahvaljujemo se govornikom ob odprtem grobu — predstavniku ZB Janezu Pipanu za vse organizacijsko delo, enako predstavnici SZDL Silvi Mahne — za njune poslovilne besede. Dalje se zahvaljujemo za podarjene vence in spremstvo na njeni zadnji poti organizaciji ZB, kolektivu livarne in elektro peči, sosedom in bivšim sosedovalcem, voznikom osebnih avtomobilov in pevcem za ganljive žalostinke.

Vsem še enkrat naša iskrena zahvala.

Zalujoči: sinova Ciril in Jernej z družino, hčerka Marica z možem, Kati z družino in ostalo sorodstvo

Peklarjevo hišo so začeli rušiti. Upajmo da bodo kmalu začeli na njenem mestu graditi predvideno poslovno zgradbo

**Popisujte
v Železarja!**

V tistem času so zaključevali šolanje prvi izdajalci. Da brez posebej šolanih ljudi ljudstva ne bodo spravili na kolena, so dohnali v porazih prve vojne zime. Izpopolnjevali so vrste svojih agentov. V svoje sezname so vključevali lovce, drvarje, gozdarje in voznike. Pa tudi stremuše, častihlepneže, izprience in ljudi, ki so bili kanili na lahek način zagotoviti varnost in denar. Dobrodošli so bili nekdanji avstrijski orožniki, gostilničarji, trgovci, uradniki in tisti, ki so se vračali iz Begunj v svoje vasi. Proti naravnim hotenjem ljudstva, ki jih je iz dna duše sovražilo, so postavili nekaj sto izpriencev in obupancev. Z njimi so se namenili zagospodovati deželi.

Konec januarja so se jeli oglašati na kmetijah ob robu gozdov in v samotnih vaseh sumljivi kupci živine, ki so kaj radi načenjali pogovore o vsakdanjih rečeh in so se zadržali dalje kot je bilo potrebno. Običajno niso ničesar kupili in so prosili za prenočišče.

Prihajali so tudi neznani ljudje, ki so iskali gošarje, da bi jim kaj pomembnega povedali ali se jim pridružili. Ti so pogovarjali samotne kmete, naj jim za vsako ceno vzpostavijo zvezo. Moledovali so tudi otroke, starce in mlada dekleta in jim skušali dopovedati, kako pomembna so njihova obvestila za one v gozdu. Takšni so se kaj radi predstavili kot daljni sorodniki ali znanci. Njihova gostobesednost in vztrajnost je postala hitro sumljiva. Zato niso imeli posebnih uspehov.

Oglašale so se tudi orožniške patrulje. Na samotnih kmetijah so potrkale vedno iznenada. Če je bilo zvečer, so orožniki najprej osvetlili in prebrali hišno listo. Natančno so prešteli vse družinske člane. Potem so odgrinjali postelje, svetili po klopih in v zapečke. Vedno so se skrbno prepričali, če kdo ne manjka ali če ni kdo preveč. Kadar so prišli podnevi, so odkrivali lonce in primerjali količino jedi s številom ljudi na hišnem seznamu. V hlevih so svetili v ližake in pod jaslji. Z nasajenimi bajonetmi so dregali v kupe sena in slame. Včasih so jih ukazali tudi premetati. S trkanjem po stenah so si obetali ujeti kak votel odmev.

Kmetje so hitro našli zvezo med nevsakdanjimi obiskovalci. Zato niso nikomur zaupali. Kadar je kdo prosil ali zahteval hrane, so odgovarjali:

»Ne dam ničesar. Sem pa brez moči in lahko si vzamete. Tamle je shramba.«

Partizani in njihovi številni sodelavci so skrbno sledili dogajanju in ga od dne do dne bolj razumeli. Terencem, obveščevalcem in sodelavcem so dopovedali, naj ne zaupajo nikomur in naj odpro svoje srce le pred znanimi, domačimi ljudmi. Pogreznili so se globoko v gozdove in se skrili pred vsem svetom. Mešetarji, razcapanci in orožniki so si brez uspeha prizadevali, da bi jih našli. Samo dva človeka sta vedela, kje so. Vsi drugi, tudi najožji zaupniki, so lahko le slutili, da tabore nekje globoko sredi poključskih gozdov. Tako se ni mogel nihče zagovoriti.

Eden teh ljudi je bil Podrobar, tršat kmet in voznik. Grunt je imel čisto pod robom Poključke. Njegova pretkanost in čut za nevarnost sta varovala kmetijo in partizane.

Prvenstvena hokejska tekma Jesenice : Olimpija

Jesenice : Gale (Olimpija) 15 : 0

V prvi prvenstveni tekmi sta se v četrtek pomerila stara rivala Jesenice in Olimpija iz Ljubljane. Za Jesenice so igrali: Novak, Korantar, Kristan, Trebušak, Brun, A. Mlakar, Tišler, Felc, Smolej, Valentar, Klinar, B. Jan, Hribar in J. Mlakar.

Za Olimpijo pa: Gale, Albreht, Čuček, Blažič, Gruden, Domjan, Aljančič, Volkar, Prosenc, Repina, Aljančič I. in Jakopič.

Tekma se je začela zelo ležerno, gostje so se takoj postavili v bran, kar je Jeseničane nekoliko motilo. Šele v 7. minuti je Felc dosegel prvi gol, po katerem je moštvo Olimpije še okrepilo »bunker« obrambni sistem.

V drugi tretjini so domači zaigrali mnogo bolje in že v prvi minuti dosegli drugi zadetek, ki je bil eden najlepših na tekmi. Dosegel ga je Tišler. Po tem голу je Olimpija izvedla prvi protinapad in tudi prvi strel na Novakova vrata, vendar brez uspeha. Jeseničani so neprestano oblegali vrata Galeta, tako da je imel polne roke dela, njegov nasprotnik Novak pa je zmrzoval na igrišču. V tej tretjini se je najbolje izkazal prvi napad Jeseničanov, ki je zopet po dolgem času pokazal zelo lepo kolektivno igranje. V tej tretjini je bilo doseženih 6 golov. Zelo lep gol je dosegel veteran branilec Brun.

Zadnja tretjina se je začela zelo hitro in je bila tudi zelo učinkovita, saj je bilo doseženih največ golov in poseben rekord: v 80 sekundah so bili doseženi trije zadetki. V zadnjih minutah igre so Ljubljanci zaigrali odprto, ker so hoteli doseči častni gol, kar pa jim ni uspelo.

S tekmo smo lahko zadovoljni, saj so vsi igralci pokazali po krajšem premoru zelo lep hokej in še enkrat potrdili, da le kolektivna igra prinaša uspeh. Zalostna ugotovitev pa je za Olimpijo, da v zadnjih letih ni pokazala nobenega napredka, saj se še vedno oklepa taktike in sistema igranja »bunkerja«.

Strelici: Felc 5, Tišler 3, Smolej 2, Brun, Kristan, A. Mlakar, B. Jan in Klinar po enega.

Tekma sta pred 3000 gledalci sodila nekoliko prestrogi Donoval iz Zagreba in Kerkoš iz Celja. Tekmo si je ogledal tudi zvezni kapetan inž. Tomić. Zastavili smo mu nekaj vprašanj o sestavi reprezentance in njenih pripravah pred odhodom v Innsbruck.

»Ali ste zadovoljni s sedanjim državnim reprezentanco?«

»Sedanja reprezentanca je mnogo slabša od lanske in sicer prav zaradi neudeležbe Trebušaka, Klinarja in Ančevića, ki so bili najbolj nedisciplinirani.«

»Ali se vam zdi dovolj skupnega treninga pred odhodom na olimpiado?«

»Že 13. maja 1961 sem pripravil načrt treninga reprezentance, 1. junija 1963 sem dal razpored tekem in treninga, ki pa ni izveden. Druga ovira so finance, saj smo od planirane vsote dobili le 50 %, kar je vsekakor premalo. Vzrok za tako slabe priprave je tudi 7 neodigranih tekem in to: 3 s Francijo, 2 s Romunijo in 2 s Poljsko.«

»Kakaj niso priprave reprezentance na Jesenicah, kakor je bilo rečeno na SOFRI v Beogradu?«

»Na SOFRI je res bilo rečeno, da naj bodo priprave na Jesenicah, ker je tu največ igralcev. Ker pa je praksa pokazala, da je tu tudi največ nediscipline (zaradi odhajanja igralcev domov), sem priprave premestil v Zagreb. V Zagrebu bodo pod večjo kontrolo, saj je skupni trening nujno potreben. Trenirali bomo dve uri dopoldne in 2 uri popoldne, skupni trening bo trajal do 23. januarja, nato bosta dve tekmi z B reprezentanco Zahodne Nemčije, ena tudi na Jesenicah, že 25. januarja pa odpočujemo v Innsbruck.«

»Ali je zagrebški Medveščak zadovoljil v igri z Jesenicami s svojimi štirimi olimpijci?«

»Vsako moštvo pride na Jesenice z občutkom manjvrednosti, prav tako tudi Medveščak. Borili so se za čim manjši poraz. Jesenice so vsekakor za razred boljše od vseh moštev v državi.«

Kateri napad je za vas najboljši v reprezentanci?«

»Vsekakor jeseniški prvi napad v sestavi: Tišler, Felc in Smolej, saj so to igralci evropskega razreda.«

»Zakaj si niste ogledali moštva Jesenic, ko je igralo z močnejšimi nasprotniki?«

»Ni mi potrebno, da bi hodil na Jesenice na tekme, ker Jeseničane poznam zelo dobro. Reprezentanca pa je bila sestavljena že pred temi srečanji. Za te tekme tudi nisem vedel, kdaj so odigrane, zelo pa sem tudi zaposlen s šolo.«

»Na katero mesto računate na olimpijskih igrah, ali boste obdržali dvanaest?«

»Realno gledano lahko dobimo tekme z Japonci, Madžari in Italijani. Težko pa bo z Avstrijo in Romunijo, ostale bomo izgubili. Velik uspeh bo, če bomo tri odigrali v svojo korist in s tem tudi obdržali 12. mesto. Če pa bi igrali Trebušak, Klinar in Ančević, bi lahko računali na boljše mesto. Pripominjam pa še to, da je zveza storila napako, da ni kaznovala teh treh igralcev po pravilih hokeja. Pa še to, da bo prvi resni nasprotnik Jeseničanom leta 1967 Zagreb, ker ima zelo veliko mladega kadra. To lahko trdim iz dolgoletnih izkušenj, hokej že igram 34 let in tudi sedaj aktivno igram v B skupini Medveščaka.«

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščam, da se bom s 1. februarjem preselila na Razgledno pot 23.

Rozika Brunec, modistinja

SVARUN

LETO 1960

MI
IN
ONI

Zdaj hodimo v inozemstvo že tudi mi — Jugoslovani. Tudi mi postajamo nomadski narod. Naši potovalni uradi organizirajo potovanja v Italijo, Avstrijo, Švico... Ven hodimo na specializacijo, na izlete, študirat, službeno in delat. Zato se pojavljamo v inozemstvu kot turisti, delavci, študentje in emigranti. Odnos se začneja spreminjati.

Jugoslovan s svojo valuto v tujini ne krmari preveč dobro. Pa kljub temu gre, saj smo iznajdljivi in zdržljivi ljudje. Kakor vedno pride to dvojje prav tudi takrat, kadar smo turisti ali službeni potniki v inozemstvu.

Eden naših potnikov se je v tem letu vračal iz severne Nemčije.

Spotoma se je ustavil v Münchenu in se tu obogatil z dragocenimi turističnimi izkušnjami.

Najprej je sprevidel, koliko pomeni v tujini denar. V nekem večjem lokalu je igral ženski jazz orkester. Ker ga je mikalo videti, kako izgledajo ženske ustnice na saksofonu in kako napolnijo ženska pljuča jazzovsko trobento, se je z dvema tovarišema napolnil pogledat atrakcijo.

Preden so utegnili sesti, jih je natakarpovprašal, s čim bi želeli biti postreženi. Njihova želja je bila skladna z vrednostjo dinarja in s številom mark, ki so jih imeli.

»Tri male čaše piva!« so povedali natakarku in potem so se še malo razgledali. Ker so želeli orkester videti, ne le slišati, so čez trenutek

našli dva oporna stebra dalje in mnogo bliže odru prostor, od koder je bilo mogoče kar dobro opazovati napenjanje žensk s pozavnami.

Ko so sedli, je prišel k njim drug, malo mlajši natakarp in jih povprašal po njihovih željah. Povedali so, da žele tri male čaše piva, ki pa so najbrž že na poti, naročili so jih bili namreč že nekaj hipov prej. Natakarp je razumevajoče pokimal in hitro odšel.

Slovenski gostje so mirno sedli in se zatopili v orkester ter zraven tudi malo poslušali melodije. Njihove zbranosti pa je bilo hitro konec. Vsak s svoje strani sta namreč prišla dva natakarpa, vsak s tremi vrčki piva. Virtuozno sta krmarila med mizami, da so se kupje visoko naloženih denarjev sumljivo nagibali

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »RADIO«

25. in 26. januarja španski barvni film **MOJ POSLEDNJI TANGO**, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri

27. januarja ameriški barvni film **PONOS IN STRAST**, ob 17. in 19. uri

28. in 29. januarja nemški film **PONAREJEVALEC IZ LONDONA**, ob 17. in 19. uri

30. in 31. januarja italijanski barvni CS film **MORGANOVI GUSARJI**, ob 17. in 19. uri

1. februarja francoski barvni film **NA JAMAJKO**, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

25. in 26. januarja nemški film **PONAREJEVALEC IZ LONDONA**, ob 18. in 20. uri

27. in 28. januarja španski barvni film **MOJ POSLEDNJI TANGO**, ob 18. in 20. uri

30. in 31. januarja ameriški barvni film **SERIFOV SIN**, ob 18. in 20. uri

1. februarja slovenski film **TRIGLAVSKE STRMINE**, ob 18. in 20. uri

Kino Žirovnica

25. januarja jugoslovanski film **DVE NOCI V ENEM DNEVU**

26. januarja ital. barvni CS film **VSAKO NOČ NOVO LETO**

OSMRTNICA

Sporočamo, da je po dolgi in mučni bolezni v 50. leti starosti umrl naš ljubi mo. in očka.

FRANCE ZORKO

invalidski upokojenec Železarne Jesenice, kjer je delal 20 let.

Umrl je 30. decembra 1963, pokopan pa je bil 2. januarja 1964 v Škocjanu pri Novem mestu.

Žalujoča žena Mari- ca in hčerka Mija

29. januarja španski barvni film **MOJ POSLEDNJI TANGO**

1. februarja ameriški barvni film **SERIFOV SIN**

Kino Dovje-Mojstrana

25. januarja ital. barvni CS film **VSAKO NOČ NOVO LETO**

26. januarja jugoslovanski film **DVE NOCI V ENEM DNEVU**

30. januarja španski barvni film **MOJ POSLEDNJI TANGO**

1. februarja nemški film **PONAREJEVALEC IZ LONDONA**

Kino Kranjska gora

24. in 25. januarja angleški film **CAS BREZ USMILJENJA**

26. januarja ameriški film **SERIFOV SIN**

30. januarja nemški film **PONAREJEVALEC IZ LONDONA**

31. januarja in 1. februarja španski barvni film **MOJ POSLEDNJI TANGO**

Kino Koroška Bela

25. januarja ameriški barvni film **SERIFOV SIN**

26. januarja angleški film **CAS BREZ USMILJENJA**

27. januarja nemški film **PONAREJEVALEC IZ LONDONA**

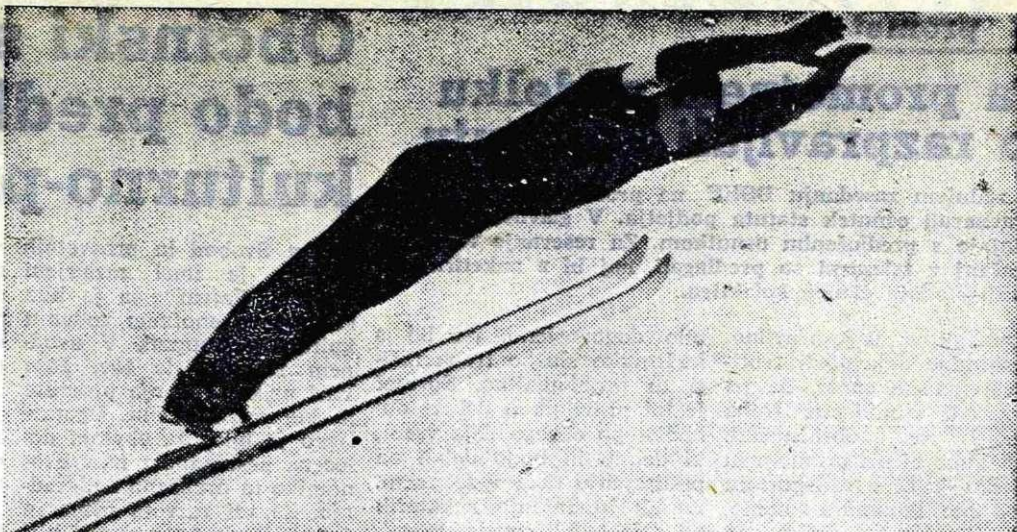
1. februarja ital. barvni CS film **MORGANOVI GUSARJI**

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 24. januarja od 12. ure do 31. januarja do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Rajko Turk, Jesenice, Cesta revolucije 15, tel. 04 — Rešilna postaja Jelesnice.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Miran Kenda, Jesenice, Staneta Bokala 11, tel. 04 — Rešilna postaja Jesenice.

Ludvik Zajc spet republiški prvak

Pred slovenskim prvenstvom v smučarskih skokih je naš sodelavec obiskal skakalce na treningu v Planici. Za »železarja« govori eden najboljših skakalcev in član našega kolektiva Ludvik Zajc.

KAKO TRENIRATE IN DALJŠI SKOK DNEVA IN KOLIKO ČASA SE OSTANE-TE NA TRENINGU?

Ko smo prišli v Planico, skakalnica ni bila pripravljena. Tako smo jo morali najprej steptati in pripraviti kar sami. Zato prve dni nisimo skakali. Imel sem smolo v torek, ker sem padel in si izvil nogo. V soboto bom že zopet treniral. V nedeljo pa gremo na slovensko prvenstvo v Maribor, potem se vrnemo nazaj in bomo nadaljevali s treningom.

ALI SI SE ŽE PRIVADIL VELIKIH SKAKALNIC?

Velikanke mi letos še kar ležijo. Le škoda je, da imamo na njih premalo skokov. Od sedaj naprej bom napravil 7 do 10 poskusov dnevo.

ALI MISLIŠ, DA JE SEDANJI SESTAV SKAKALCEV PRAVILEN?

Ni druge izbire — nimamo konkurence. Zraven bi vsekakor spadal tudi Smolej, ker pa na olimpiado potujejo le štirje, ostane doma. Škoda, da v domovini prve velikanke ni večjega zanimanja za ta šport. Konkurenca za olimpiado bi morala biti mnogo večja.

ALI SI BIL NA NEDAVNEM TEKMOVANJU V LJUBLJANI KAJ PRIKRAJŠAN GLEDE UVRSTITVE, KER SI DOSEGEL NAJ-

REKORD SKAKALNICE?

Cisto osebno sem prepričan, da bi moral biti prvi. Sodniki so me ocenjevali mnogo slabše kot Eržena. Tudi po mnenju sotekmovalcev in ljudi, ki se razumejo na skoke, bi moral biti prvi. Zanimivo je, da me v inozemstvu sodniki vedno ocenjuje-

jo za točko boljše kakor Eržena, tega pa v Ljubljani ni bilo. Osebo se ne razburjam za to, saj sem z zadnjim skokom dokazal, da se da kljub skrajšani mizi skočiti še dalj. Tudi nedelja ni daleč, kljub boleči nogi se bom potegoval za prvo mesto.

Ludviku smo zaželeli mnogo uspehov na slovenskem prvenstvu in se mu zahvalili za razgovor. (Op. ur.: Med tem je Ludvik Zajc že postal republiški prvak v smučarskih skokih.)

Javorniški vzdrževalci so sankali

V soboto, dne 11. januarja popoldan so člani obrata Javornik III izvedli sankaske tekme. Sankaska proga je potekala v dolini Bele. Takoj od starta je bila dokaj strma, potem pa je prešla v precej položno. Bila je za vse nastopajoče enako dolga in sicer 1500 m. Že nekaj dni pred tekmovanjem je bilo tu precej živahno. Nekateri so se hoteli na tekmovanju kar najbolje odrezati, za druge pa je bilo sobotno sankanje prvo letošnje srečanje s sanmi.

Tekmovanje je bilo izvedeno s pomočjo članov sankškega kluba. Na start je prišlo 50 članov kolektiva, ki so bili razdeljeni po skupinah. Vsi so tudi prisankali skozi cilj, kjer jih je čakal vroč čaj, ki se je vsem prilgel,

saj je bilo dokaj hladno. Letos so se udeležile sankanja tudi ženske, kar se ni zgodilo že nekaj let.

Najboljši so prejeli praktična darila. Po običaju pa sta bila nagrajena tudi predzadnji in najstarejši udeležene. Za vse pa je bilo sobotno sankanje prijetno razvedrilo.

Rezultati:

ŽENSKES:

1. Ani Leban, 3.01,4; 2. Francka Arhar, 3.05,1; 3. Minka Boštjančič, 3.31,0.

MOSKI NAD 35 LET:

1. Franjo Janša, 2.39,8; 2. Franc Iskra, 2.51,4; 3. Anton Pogačnik, 2.59,5.

MOSKI DO 35 LET:

1. Mirko Smolej, 2.32,6; 2. Marjan Burnik, 2.35,2; 3. Milan Noč, 2.37,9. **C. B.**

zdaj sem, zdaj tja, a vendar niso zdrknili dol.

»Naši trije« so plašno gledali pivo in oba natakara, onadva pa sta obstala in strupeno zapičila oči drug v drugega. Kdo bo postavil svoje pivo na mizo, so hotele vedeti njune sršee oči. Naši niso vedeli, da pomeni to vprašanje v resnici, kdo bo kasiral trikrat po pol marke in si prislužil petnajst pfenigov postrežnine.

»To so moji gostje,« je izbruhnil oni malce mlajši, v čigar rajonu so sedeli (ker jim prejšnji prostor za stebri ni bil všeč).

»Jaz sem prvi sprejel rühovo naročilo,« je revsknil prvi, ki jih je prestregel, ko so komaj pogledali okrog sebe.

»Piši me nekam,« mu je mlajši brez sramu odgovoril, ne da bi se menil za kulturnost strežnega jezika. Hip za tem je odločno postavil na mizo prvi vrček piva in koj za njim še dva.

Potem je bilo slišati marsikaj neponovljivega. Poldrugo uro so naši turisti oblikovali robove svojih vrčkov in pazili, da bi se njihova vsebina ne približala dnu in poldrugo uro so poslušali med zvoki holandske jazzovske kapele zariplih, ne ravno tako strašno mladih deklic, zabeljeno psovanje, s katerim sta se obkladala natakara in si očitala, da sta si požrla postrežnino petnajstih pfenigov.

Med zvoke obrabljenih šlagerjev se je vmešala enemu »naših« tematika.

»Petnajst pfenigov, saj to je vendar samo tri kovače,« je premišljeval. »Le komu se pri nas ljubi potegovati za tri kovače? Tistile pa kar naprej zmerja svojega poklicnega »kamerada,« da mu je uničil eksistenco. Tule najbrž velja denar več kot pri nas. In najbrž je tudi v mnogo bolj trdih rokah. Če bi bilo pri nas tako, potem bi takrat v Kranju ne čakal poldrugo uro samo zato, da sem lahko naročil pritožno knjigo in direktorja. Saj ni, da bi se morali naši natakari obkladati z »ušivimi prasci,« kakor se tale dva in tudi ni potrebno, da neprestano čutiš za svojim hrbtom nestrpnost pogled, češ, kdaj boš že vendar izpil, da ti znova napolnim čašo, a postrežnina bi le morala

imeti drugačno funkcijo, kakor jo ima.«

Tako je premišljeval naš stari znanec in prav tedaj je natakara potegnil izpred njega čašo, v kateri je bilo še požirek piva. Jadno je odhitel k točilni mizi in koj nato kanil prinesiti napolnjen vrček, ne da bi ga gost naročil. A naš znanec si je dejal:

»Ne boš me!« Prav tako jadno je vstal in odšel. Natakara je srečal tri metre od mize in kar všeč mu je bilo, ko je videl na njegovem obrazu presenečenje, ihto in bes.

Pod večer je povabil svojega prijatelja v »Hofbräuhaus.« Mikalo ga je posedeti v pivnici, kjer je lansiral münchenskem proletariatu in malemu meščanstvu svoje prve govore Adolf Hitler.

Na prometnem oddelku so razpravljali o statutu

Na zadnjem zasedanju DSEE na prometnem oddelku so obravnavali osnutek statuta podjetja. V glavnem se člani strinjajo s predloženim osnutkom. Za reševanje važnejših vprašanj v železarni so predlagali, naj bi z anketiranjem zbirali stališča članov kolektiva.

Smatrali so, da je pravilno, da sorodne dejavnosti tvori eno ekonomsko enoto, da pa je zaradi stimulacije treba določiti več obračunskih enot. Tako bi pri prometnem oddelku, ki bi s transportom tvoril eno ekonomsko enoto, bile obračunske enote na prometu in vleku, kurilnici, vozovni delavnici in progii. Zaradi lažjega dela in boljše priprave za seje so predlagali, naj bi DSEE imel gospodarsko in disciplinsko komisijo, komisijo za nagrajevanje in komisijo za delovna razmerja. Strinjali so se s predlogom, da se formiranje dohodka prenese v samoupravne enote, ker bo le-to dalo vso garancijo za čim cenejšo in kvalitetno proizvodnjo.

Ker je pri zdravstvenem pregledu več članov kolektiva dobilo nižjo skupino, je

Športni dan jeseniške mladine na Črnem vrhu

V zelo lepem sončnem vremenu so se odpravili jeseniški mladinci na združeni športni dan v Črni vrh nad Jesenicami. Sodelovali so mladinci gimnazije, Tehnične srednje šole in Železarske poklicne šole z Jesenic.

Tekmovali so v slalomu in sankanju. Rezultati slaloma: 1. Panjtar, STS — 56,6; 2. Čeh, Gimnazija — 57,2; 3. Markelj, ŽPS — 62,2.

Sankanje — tekmovalne sani: 1. Pengal, TSS — 1,30; 2. Brojan, ŽPS — 1,35; 3. Kejžar, ŽPS — 2,11.

Navadne sani: 1. Gašperin, ŽPS — 1,44; 2. Kemperle, ŽPS — 2,05; 3. Pagon, ŽPS — 2,18.

Proga za slalom je bila zelo dobro pripravljena, prav tako tudi za sankanje.

Polde Karlin

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Kopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarnice, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

Občinski skupščini bodo predlagali ustanovitev kulturno-prosvetnega zbora

Svet Svobod in prosvetnih društev je imel razširjeni plenum. Najvažnejša je bila razprava o enotnem vodenju kulture v komuni. V uvodnem referatu je tov. Jože Varl prikazal stanje prosvete in kulture v občini. Ugotovljeno je bilo, da obstoja določena neskladnost med ekonomiko in družbeno nadgradnjo. Zaradi razvoja filma in televizije bodo morali biti programi kulturnih prireditelj v vsebinsko tako izdelani, da bodo privlačni. Kulturno-prosvetne prireditve naj postanejo navada in potreba. Tudi prepričevanje bi se mo-

rilo smatrati kot še močnejše orožje. V materialnem pogledu bi bil zaželen večji razmah. Hvaležni smo za nov kulturni dom na Hrušici in tudi na Javorniku, ki je sicer še v gradnji, bo pa treba tudi drugod v tem pogledu več storiti. Skladno z razvojem proizvodnih sil in avtomatizacijo bo treba nuditi večje možnosti tudi za duhovno rekreacijo državljanov. Pri dodeljevanju sredstev bo treba izločiti subjektivnosti. Veliko več skrbi bo treba posvetiti vzgoji režiserjev, zborovodij itd. Običajno zbor preneha obstajati, čim zborovodja odide drugam. Tudi organizacijsko obliko bo treba spremeniti. V razpravi je bilo predlagano, naj bi za koordinacijo vsega kulturno-prosvetnega dela pri občinski skupščini ustanovili kulturno-prosvetni zbor. Do sedaj namreč ni enega organa, ki bi koordiniral vse delo. Amaterji se združujejo okoli sveta Svobod in prosvetnih društev, medtem ko poklicne institucije žive v lastnih okvirih.

Razumljivo je, da kulturno-prosvetnega zbora ni moč čez noč ustanoviti. Zato je v tem smislu potrebna večja aktivizacija, s katero bo ustvarjena atmosfera po nujnosti tega zbora. O tem bo treba spregovoriti in razpravljati tudi na okrajni konferenci. V tem prehodnem obdobju bo treba o kulturno-prosvetni problematiki razpravljati bolj intenzivno in z integracijo vseh sil doseči uresničitev sklepov. Napačno bi bilo postavljati zahtevo po zboru samo deklarativno.

Analizirati je treba preteklo delo in dati vsebino bodočemu delu s točno določenim ciljem. O predlogu naj razpravlja še svet za kulturo in prosveto. Dolžnost obeh svetov v tem času bo, da se s tem ustvari tudi politično mišljenje o potrebi kulturno-prosvetnega zbora.

Na kraju je bilo sklenjeno, naj svet za kulturo in prosveto imenuje komisijo, ki naj analizira stanje in izdela predlog za organizacijsko obliko novega predlaganega zbora. Dosedanji plenum sveta naj se razširi na vse članke samoupravnih organov kulturnih organizacij. Vse gradivo plenuma je treba pripraviti za eno od prihodnjih sej občinske skupščine. Na tem plenumu so imenovali tudi nove članke komisij in delegate za okrajno konferenco. B. B.

Železarski glockus

KANADA — Po vsej verjetnosti bodo v kratkem začeli graditi novo kanadsko železarno ob bregu reke St. Lawrence in sicer na področju med Quebecom in Montrealom. Potrebna investicijska finančna sredstva bodo zagotovili iz državnih virov.

VELIKA BRITANIJA — V veliki livarni podjetja F. H. Lloyd & Co., Ltd., so pred kratkim montirali betatron za kontroliranje kvalitete velikih odlitkov. S to napravijo bodo lahko kontrolirali tudi odlitke debele preko 500 mm.

Drugi, kljub visokemu porazu

V nedeljo popoldan se je v domovino vrnila državna reprezentanca v hokeju na ledu, ki je bila v gosteh v Kitzbühlu. Tam je bil turnir moštev Kitzbühla, WEVG Dunaja in Jesenic. Turnirja bi se moralo udeležiti tudi italijansko moštvo Bolzano, ki pa zaradi stroškov ni prišlo. Tako so se med seboj pomerila tri moštva.

Jugoslovanska reprezentanca je bila nekoliko oslabiljena, saj so iz različnih vzrokov ostali doma igralci: Tišler, Ravnik in Radin. V petek zvečer je bil prvi nasprotnik WEVG Dunaj, lanskoletni državni avstrijski prvak, ki pa je bil okrepljen z dvema kanadskima igralcema. Zmagali so Jugoslovani s 7:5 (2:2, 2:0, 3:3). Gole za

Jugoslavijo so dosegli Ivo in Bogo Jan, Smolej, Krmelj, Valentar, Holbus in Rataj. Tekmo sta sodila pred 2000 gledalci Hofer iz Avstrije in Čebulj iz Jugoslavije.

Drugi nasprotnik je bil domači Kitzbühel, s katerim je Jugoslavija doživela katastrofalen poraz 8:0 (3:0, 2:0, 3:0). Tekma je bila odigrana v soboto zvečer pred 1000 gledalci. V moštvu domačinov je igralo pet kanadskih igralcev in dva igralca KAC iz Celovca. Vrata domačinov je branil odlični Hübner iz Celovca, ki pa je imel neverjetno srečo. Sodila sta Čebulj in Hofer, zelo dobro.

Vrstni red udeležencev turnirja je: 1. Kitzbühel, 2. Jugoslavija in 3. WEVG Dunaj.

Težave in uspehi pri sanaciji komunalnega podjetja

Komunalno podjetje na Jesenicah je bilo leta 1961-62 tik pred likvidacijo. Vzrokov za slabo stanje v tem podjetju je bilo več. Nestrokovno in neodgovorno delo vodilnega osebja — predvsem direktorja, računovodje in sekretarja podjetja — je nedvomno največ pripomoglo k očitnemu propadanju podjetja. To je tudi vplivalo na odločitve pristojnih organov, da so zamenjali direktorja podjetja in odpovedali delovno razmerje številnim skrajno malomarnim članom kolektiva.

Kot kažejo podatki so leto 1963 začeli s preko 20 milijonsko poslovno izgubo in več kot 10 milijonsko razliko med še neodpisano vrednostjo osnovnih sredstev in obračunano amortizacijo.

Po temeljitih kadrovskih spremembah so se samoupravni organi, vodstvo pod-

jetja in organizacije lotile odgovorne naloge in to, s strokovnim in marljivim delom celotnega kolektiva rešiti podjetje nadaljnjega propadanja in ga postopno sanirati. Po dobrem letu prizadevanj je sedanjí kolektiv to tudi uspel uresničiti.

Za uresničitev te naloge so v lanskem letu iz rezervnega sklada in sklada skupne porabe porabili 7 milijonov za kritje poslovne izgube iz leta 1962. V ta namen so še morali najeti 8 milijonov kratkoročnega kredita iz občinskega rezervnega sklada. Prav tako so popravili in tudi realizirali predpisano stopnjo amortizacije za osnovna sredstva.

Kljub vsemu pa so v lanskem devetih mesecih, pri 180 milijonski finančni realizaciji, ustvarili 33 milijonov skladov. Tak finančni uspeh so

dosegli zato, ker so povečali realizacijo na enega zaposlenega za 41 odstotkov — osebni dohodek zaposlenih pa se je povečal za 18 odstotkov. Torej storilnost dela je narasčala hitreje kot osebni dohodki.

Za nameravano sanacijo podjetja so iz lanskih sredstev že porabili več kot 15 milijonov dinarjev. Pri vsem tem pa so sprejeli sklep za nakup nujnih stanovanj, ki jih bodo dodelili zaposlenim proti plačilu stanovanjske pravice.

Po temeljití analizi 9 mesečnega poslovanja v lanskem letu so začeli še bolj izpopolnjevati organizacijo dela, modernizirati osnovna sredstva, vzgajati kader in načrtno odvajati del sredstev za družbeni standard.

V prihodnje nameravajo podjetje razvijati tako, da

bodo izvajali dela in vzdrževali razne komunalne objekte nizke gradnje, razvijali potrebne komunalne dejavnosti in organizirali obrtni center za razne obrtne usluge. V ta namen bodo po programu porabili približno 68 milijonov dinarjev. Za sedaj imajo kritje skoraj za 25 milijonov — za razliko pa bodo morali najeti nekaj kreditov.

Poleg lastnih naporov pa bo potrebno še za določeno dobo pustiti temu podjetju družbena sredstva s pavšalnimi družbenimi obveznostmi. Dosedanji uspehi in program njihovega razvoja pa so zagotovilo, da bodo sredstva koristno vložena za razširjeno reprodukcijo. Na ta način bo iz skoraj likvidirane Komunalnega podjetja vzniklo novo, ki bo v korist in ponos cele občine.

-ak-